ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ҚАРОР

Дар бораи Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

Мутобиқи моддаи 11 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, консепсияҳо, стратегияҳо ва барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 ва Нақшаи амалисозии Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1 ва 2).

2. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷо бо вазорату идораҳои дахлдор ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалисозии барномаи мазкурро дар доираи маблағҳои ҳамасола пешбинишудаи буҷети давлатӣ ва бо ҷалби сармояҳои шарикон оид ба рушд таъмин намоянд.

3. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷараёни амалисозии барномаи мазкур ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол то 1 январ маълумот пешниҳод намояд.

Раиси
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон — Эмомалӣ Раҳмон
аз 27 феврали соли 2021, № 50
ш. Душанбе

Замимаи 1
ба қарори Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 27 феврали соли 2020, № 50

Барномаи миллӣ

оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (минбаъд - Барнома) бо мақсади пурзӯр намудани раванди манъшавии эпидемияи вируси норасоии масунияти одам дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, паст намудани фавт аз бемории пайдошудаи норасоии масуният, расидан ба дастрасии баланди хизматрасонии пешгирикунанда, табобат ва нигоҳубин дар самти вируси норасоии масунияти одам барои ҳар як шахс, беҳтар намудани саломатӣ ва баланд бардоштани сифати солимии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия гардидааст.

2. Дар Барнома талабот ва меъёрҳои Ҳадафҳои рушди устувор, Эъломияи сиёсие, ки дар Ассамблеяи генералии Созмони Милали Муттаҳид соли 2016 «Бо суръати баланд барои пурзӯр намудани мубориза бар зидди вируси норасоии масунияти одам ва барҳамдиҳии эпидемияи бемории пайдошудаи норасоии масуният то соли 2030» қабул гардидааст ва дигар санадҳои байналмилалии соҳавӣ дар самти вируси норасоии масунияти одам, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, ба инобат гирифта шудааст.

2. ТАҲЛИЛИ ВАЗЪ

§1. Ҳолати эпидемикии вируси норасоии масунияти одам дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

3. Дар байни гурӯҳҳои махсусан осебпазири аҳолӣ мутобиқи тадқиқотҳо эпидемияи вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ дар марҳилаи ҷамъшаванда (паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ 11,9 фоиз ва дар байни ҳамаи ташхисшудагон 0,12 фоизро ташкил медиҳад) қарор дорад.

4. Дар Тоҷикистон чун дар дигар давлатҳои Аврупои Шарқӣ ва Осиёи Марказӣ зиёдшавии ҳолатҳои сирояти вируси норасоии масунияти одам дар солҳои охир ва аз рӯи нишондодҳои баҳодиҳӣ идома дошта, миқдори ҳодисаҳои нав 20 фоиз зиёд гардидааст, дар ҳоле ки миқдори фавт, ки ба вируси норасоии масунияти одам вобастагӣ дошт, 5 фоиз паст шудааст.

5. Тамоюли болоравии ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам бо роҳи гузариши алоқаи ҷинсӣ ба қайд гирифта

шуда, дар ҳоле ки сироятёбӣ бо роҳи тазриқӣ ба таври назаррас паст шудааст. Фоизи муайяни ҳолатҳое, ки роҳи гузаришашон номуайян мебошанд, диққатҷалбкунанда боқӣ мемонад.

6. Шумораи умумии сироятёфтагони вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ 11986 ҳодисаро ташкил дод, ки аз ин шумора 7698 (64,1 фоиз) дар байни мардон ва 4288 (35,8 фоиз) дар байни занон ба қайд гирифта шудааст. Аз рӯи маълумоти баҳодиҳӣ шумораи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда 13000 нафарро метавонад ташкил диҳад, ҳамин тариқ шумораи аслии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда (8756) 67,4% аз шумораи баҳодиҳии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар ҷумҳуриро ташкил медиҳад.

7. Аз шумораи умумии сироятёфтагон бо сабабҳои гуногун 3230 нафар (26,9 фоиз) фавтида, шумораи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар ҷумҳурӣ 8756 нафарро ташкил медиҳад, ки аз онҳо 87,7 фоиз (7678 нафар) таҳти назорати диспансерӣ қарор дошта, 80,6 фоиз (7055 нафар) табобати зиддиретровирусиро қабул менамоянд.

8. Дар давоми соли 2019 дар Тоҷикистон ҳамагӣ 1320 ҳодисаи нави сирояти вируси норасоии масунияти одам ба қайд гирифта шудааст, ки 101 ҳодиса камтар нисбати соли 2018 ва 115 ҳодиса зиёдтар нисбати соли 2017 мебошад. Дар соли 2019 аз шумораи умумии ҳолатҳои нав 772 нафарро мардон (58,5 фоиз) ва 548 нафарро занон (41,5 фоиз) ташкил медиҳанд. Дар солҳои охир тамоюли зиёдшавии сироятёфтагон дар байни занон ба назар расида, аз 30,9 фоиз дар соли 2011 то 41,5 фоиз дар соли 2019 баланд гардидааст.

9. Аз 1320 ҳодисаи нави вируси норасоии масунияти одам дар шаҳри Душанбе 248 ҳодиса (дар 100 ҳазор нафар аҳолӣ 29,3), 286 нафар ба шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (13,5), 372 нафар ба вилояти Суғд (14,0) ва 377 нафар ба вилояти Хатлон (11,5) рост меоянд. Сатҳи беморшавӣ ба вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ 14,5 нафарро дар 100 ҳазор нафар ташкил медиҳад.

10. Дар бештари ҳолатҳо ҳодисаи нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни калонсолон (18-сола боло) 84,7 фоиз, асосан дар гурӯҳи одамони 30-39-сола 32,9 фоиз (аз шумораи ҳамаи ҳодисаҳои нав) дарёфт гардиданд. 1,4 фоиз ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни ҷавонону наврасони аз 15 то 18-сола ба қайд гирифта шудааст. Дар баробари ин, далели ташвишовар он аст, ки солҳои охир афзоиши бақайдгирии ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакон то 14-сола 14 фоиз ба назар мерасад.

11. Дар байни ҳамаи ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам 388 ҳодиса (29,3 фоиз) дар марҳилаи дери беморшавӣ, яъне дар ҳолате, ки дар бемор нишонаҳои клиникӣ ё бемории пайдошудаи норасоии масуният ба мушоҳида мерасид, дарёфт карда шудааст. Аз

шумораи умумии аз нав дарёфтшудагон 87 нафар (6,6 фоиз) аз бемориҳои бо бемории пайдошудаи норасоии масуният вобаста ва дигар сабабҳо фавтидаанд. Маълумоти овардашуда аз дер муроҷиат намудани шаҳрвандон ба ташхиси вируси норасоии масунияти одам шаҳодат медиҳад.

12. Аз шумораи умумии (8756) шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда (калонсолон ва кӯдакон), 1991 нафар ба шаҳри Душанбе, 381 нафар ба Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, 1955 нафар ба шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, 1963 нафар ба вилояти Суғд ва 2466 нафар ба вилояти Хатлон рост меоянд. Паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам (дар 100 ҳазор аҳолӣ) дар ин минтақаҳо мувофиқан ба 235, 168, 92, 74 ва 75 нафар баробар аст. Сатҳи паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ 96 нафар дар 100 ҳазор нафарро ташкил медиҳад.

13. Роҳҳои асосии паҳншавии сироят дар байни ҳодисаҳои нав алоқаи ҷинсӣ 71,7 фоиз ва тазриқӣ 12,7 фоиз (асосан истифодаи маводи мухаддир бо роҳи тазриқӣ) ба шумор меравад, аз ҷумла:

- интиқоли вируси норасоии масунияти одам бо роҳи алоқаи ҷинсӣ дар бурриши минтақаҳо шаҳри Душанбе 49,6 фоиз, Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 75,7 фоиз, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 67,8 фоиз, вилояти Суғд 88,2 фоиз ва вилояти Хатлон 72,7 фоиз;
- интиқоли вируси норасоии масунияти одам бо роҳи тазриқӣ дар шаҳри Душанбе 28,2 фоиз, Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 18,9 фоиз, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 12,2 фоиз, вилояти Суғд 7,8 фоиз ва вилояти Хатлон 6,9 фоиз муайян гардидааст.

14. Шумораи ҳодисаҳои сирояти вируси норасоии масунияти одам бо роҳи аз модар ба кӯдак (роҳи амудӣ) тақрибан ду маротиба дар муқоиса бо солҳои қаблӣ зиёд гардидааст ва қуллаи баландтарини он ба 5,6 фоиз баробар буда, айни замон тамоюли пастшавии он ба мушоҳида мерасад.

15. Дар байни сироятшудагон фоизи муайянеро ҳолатҳои паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам бо роҳи номаълум ташкил медиҳад. Дар соли 2019 дар ҷумҳурӣ 161 чунин ҳодиса ё 12,2 фоиз аз шумораи умумии ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам ба қайд гирифта шудааст. Роҳи сирояти номаълум 15 фоиз дар вилояти Хатлон, зиёда аз 20 фоиз дар шаҳри Душанбе ва наздики 18 фоиз дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ рост меояд.

16. Тақсимоти беморон вобаста ба ҷинс ва синну сол нишон медиҳад, ки ҷинси мард 59 фоиз ва зан 41 фоизро ташкил медиҳанд. Ҳиссаи заноне, ки бо вируси норасоии масунияти одам дар давраи иҷроиши барнома 17 фоиз баланд шудааст. Қисмати бештари сироятёфтагон ба синну соли 30-39 рост меояд, ки он 36,8 фоизро дар бар мегирад. Дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам сироятёфтаи мардон ҳиссаи бештари он ба синну соли 30-39 ва

занони бо вируси норасоии масунияти одам сироятёфта дар синну соли 19-29 рост меояд. Ба синну соли репродуктивӣ (15-49-сола) 83,8 фоиз аз шумораи умумии сироятёфтагон рост меояд. Шумораи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаи синни 0-14-сола 1022 нафарро ташкил медиҳад, ки он ба 11,7 фоиз аз шумораи умумии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда баробар аст. Ҳамагӣ дар синну соли 0-18 (кӯдакон) 12,5 фоиз рост меояд. Ҳиссаи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда аз 50-сола боло 5,7 фоиз ташкил медиҳад.

17. Дар ҷумҳурӣ тамоюл ба болоравии сироятёбии ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакони синну соли то 14-сола ба қайд гирифта мешавад. Дар солҳои охир шумораи ҳодисаҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакон зиёд гардида, аз 11,4 то 14,0 фоизи ҳамаи ҳодисаҳои нави сироятро ташкил додааст. Шумораи умумии кӯдакони то 15-солаи ба вируси норасоии масунияти одам сироятёфта ҳамагӣ 1179 нафар ё 9,8 фоизро шумораи умумии сироятёфтагон ташкил дод. Дар байни 139 нафар аз 184 ҳолати нав дарёфтшудаи кӯдакони синни то 14-сола бо вируси норасоии масунияти одам, модарони онҳо сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам набуданд. Чунин ҳолатҳо дар солҳои пешин низ ба қайд гирифта шуда буд. Роҳҳои сирояти вируси норасоии масунияти одам дар чунин ҳолатҳо ҳамчун роҳи номаълум ба қайд гирифта шудааст. Ҳамагӣ 695 ҳолати кӯдакони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам бо роҳи номаълум бақайдгирифта шуда, ин аз шумораи умумии кӯдакони то синни 14-сола 58,9 фоизро ташкил медиҳад. Новобаста ба он, ки дар 695 ҳолат сабабҳои сироятёбӣ муайян карда нашуда бошад ҳам, омили гузариши сирояти вируси норасоии масунияти одам бо роҳи сироятёбии дохилибеморхонагиро истисно намекунад.

18. Дар байни гурӯҳҳои хатари зиёд дошта паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ 8 фоиз ва дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ 9 фоиз кам шуда, сатҳи паҳншавии беморӣ дар байни нашъамандони тазриқӣ 11,9 фоиз ва шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ 3,2 фоизро ташкил медиҳад, ки барои дар солҳои оянда зарурати давом додани чорабиниҳои пешгирикунандаро дар байни ин гурӯҳҳо пайдо мекунад.

19. Истеъмоли маводи нашъадор бо роҳи тазриқӣ дар аввал ба рушди эпидемияи вируси норасоии масунияти одам дар Тоҷикистон мусоидат намуд. Тамоюли пастшавии бақайдгирии ҳолатҳои нави сироятёбӣ бо роҳи тазриқӣ ҳангоми истифодаи маводи нашъадор ба мушоҳида мерасад. Роҳи тазриқии сирояти вируси норасоии масунияти одам нисбати ҳамаи роҳҳои гузариш дар солҳои охир аз 21,4 фоиз то 10,1 фоиз (50 фоиз) паст шуда, бахри боз ҳам паст кардани сатҳи сироят бо ин роҳ бояд дар давраи иҷрои барномаи нав чораҳои зарурӣ андешида шаванд.

20. Паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ тамоюли пастшавии начандон калонро нишон дод, аз ҷумла аз 3,5 фоиз то 3,2 фоиз дар бар гирифт. Маълумоти тадқиқоти назорати дидбониро оид ба пастшавии паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ ва шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ натиҷаҳои гузаронидани назорати эпидемиологии ҷорӣ тасдиқ менамоянд. Ҳиссаи нашъамандони тазриқӣ ва шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар байни ҳамаи бақайдгирифтагони ҳолатҳои нави вируси норасоии масунияти одам мувофиқан 10,1 фоиз ва 2,9 фоизро ташкил додааст.

21. Мутобиқи тадқиқотҳо сатҳи паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни маҳкумшудагон ба 8,4 фоиз, гепатити вирусии С ба 11,0 фоиз баробар мебошад. Нишондоди сатҳи баланди паҳншавии вируси норасоии масунияти одам ва гепатити С дар байни маҳбусон аз он шаҳодат медиҳад, ки қисми бештари иштирокчиёни тадқиқот истифодабарандагони маводи нашъавор бо роҳи тазриқӣ мебошанд.

22. Вазъи эпидемиологии нисбати паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ ташвишовар боқӣ мемонад. Дар айни замон, дар се соли охир шумораи ҳодисаҳои нав тақрибан дар як сатҳ боқӣ мемонад ва баландшавии ҳолатҳои нав ба қайд гирифта нашудааст. Тамоюли пастшавии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ ба назар мерасад. Дар айни замон ҳангоми муқоисаи шумораи шахсон аз гурӯҳҳои гуногуни аҳолӣ, ки аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам гузаштаанд, чунин натиҷаҳо гирифта шудаанд:

- дар натиҷаи гузаронидани ташхиси якмаротибагии занони ҳомила аз 199602 ташхис 63 ҳолати нави сироятёбии вируси норасоии масунияти одам дарёфт шуда, ки 0,03 фоизро ташкил медиҳад;
- аз 30777 ташхиси гузаронидашуда дар байни нашъамандони тазриқӣ (аз ҷумла такроран) 87 ҳодисаи нави сироятёбӣ дарёфт карда шуд;
- аз 14011 ташхиси гузаронидашуда дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ (аз ҷумла такроран) 38 ҳолати нав дарёфт карда шуд;
- дар байни 18253 муҳоҷири меҳнатӣ ташхис гузаронида шудааст, ки аз байни онҳо 225 ҳодисаи нави сироятёбӣ дарёфт шудааст, ки ин 1,23 фоизро ташкил медиҳад;
- дар натиҷаи гузаронидани чорабиниҳои пешгирикунанда ва зиддиэпидемикӣ дар ҷумҳурӣ марҳилаи ҷамъшавандаи эпидемия нигоҳ дошта мешавад.

§2. Ташхис ва машваратдиҳӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам

23. Машваратдиҳӣ ва ташхиси ихтиёрӣ дар ташхисгоҳи марказҳои пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам ва дигар муассисаҳои тиббии давлатӣ ва хусусии ҷумҳурӣ, инчунин дар заминаи ташкилотҳои ҷамъиятие, ки хизматрасониҳоро нисбати сирояти вируси норасоии масунияти одам мерасонанд, ба роҳ монда шудааст. Бо мақсади бештар фаро гирифтани намояндагони гурӯҳҳои дорои хатари баланд оид ба вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ, усули ташхис бо тестҳои фаврӣ бо истифода аз молишаки милк (луоби даҳон) ворид карда шуд. Инчунин, аз ҷониби Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аввалин маротиба усули худтесткунонӣ дар байни гурӯҳҳои калидӣ бо истифода аз тестҳои фаврии молишаки милк ба роҳ монда шудаст, ки чорабинии мазкур дар солҳои оянда дар қаламрави тамоми ҷумҳурӣ васеъ карда мешавад.

24. Фарогирии аҳолӣ бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам зиёд шуд (2,1 маротиба), асосан ба вусъат додани хариди давлатии тестҳо барои ташхиси занони ҳомила ва шахсони никоҳшаванда, ташхиси намояндагони гурӯҳҳои осебпазир тавассути ташкилотҳои ҷамъиятие, ки ба хизматрасониҳои вируси норасоии масунияти одам вобастаанд, инчунин ворид намудани хизматрасониҳои музднок доир ба тесткунонии вируси норасоии масунияти одам барои дигар қишрҳои аҳолӣ алоқаманд мебошад. Ба ҳисоби миёна 63-77 фоиз занон аз ташхис гузаштаанд, дар ҳоле ки мардон 23-37 фоизро ташкил медиҳанд. Ҳиссаи заноне, ки аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам гузаштаанд, аз шумораи умумии занон 14 фоизро ва мардоне, ки аз ташхис гузаштаанд, аз шумораи умумии мардон 8 фоизро ташкил медиҳад. Ҳамзамон, дар оянда зарурати ба ташхис фаро гирифтани муҳоҷирони меҳнатӣ, ки қисми зиёди онҳоро мардон ташкил медиҳанд, пайдо мегардад.

25. Дар қисмати ташхис ба вируси норасоии масунияти одам дар байни занҳои ҳомила солҳои охир таҷрибаи фаъоли харидории тестҳо барои ташхис аз ҳисоби буҷети давлатӣ ба роҳ монда шудааст. Мувофиқи пешгӯиҳо фарогирӣ бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар байни занони ҳомила аз ҳисоби маблағҳои давлатӣ 100 фоизро ташкил хоҳад дод.

26. Дар маҷмӯъ фарогирии аҳолӣ бо ташхис ва машваратдиҳӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам 11,6 фоизро ташкил дод. Дар навбати худ, новобаста ба миқдори зиёди аз ташхис гузаштагон сатҳи дарёфти ҳодисаҳои нав 0,1 фоизро ташкил медиҳад, ки аз зарурати истифодаи стратегияи нави тесткунонӣ шаҳодат медиҳад.

27. Нишондоди пасти фарогирӣ бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар баъзе минтақаҳои ҷумҳурӣ, аз ҷумла дар шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 8 фоиз (мувофиқан шахсони ташхисшуда нисбати шумораи аҳолӣ), вилояти Суғд 9,8 фоиз ва вилояти Хатлон 10,2 фоиз дида мешавад.

28. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мавриди иҷозат додани машваратдиҳӣ ва ташхиси ихтиёрӣ дар заминаи ташкилотҳои ҷамъиятие, ки дар самти пешгирии вируси норасоии масунияти одам фаъолият мекунанд, фармоиш қабул намуд. Чунин ташаббус, дар оянда барои сари вақт ва ба пуррагӣ фаро гирифтани намояндагони гурӯҳҳои дорои хатари баланди сироятёбӣ бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам мусоидат менамояд.

3. МУҚОВИМАТ, ОМИЛҲОИ МУСОИДАТКУНАНДА ВА МОНЕАГӢ ДАР МУҚОВИМАТ БА ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ

§1. Чорабиниҳои пешгирикунанда дар муқовимат ба вируси норасоии масунияти одам

29. Дар Тоҷикистон шумораи беморони нашъаманд, ки дар қайди марказҳои наркологӣ қарор доштанд, ба 5375 нафар баробар шуд, ки аз онҳо 5260 нафар (97,9 фоиз) мардон ва 115 нафар (2,1 фоиз)-ро занон ташкил дода, зиёда аз 54 фоизи онҳо нашъамандони тазриқӣ мебошанд.

30. Мутобиқи тадқиқотҳои гузаронида шуда, шумораи тахминии нашъамандони тазриқӣ 22200 нафарро ташкил дод, ки 900 нафар камтар нисбати солҳои пештара (23100 нафар) мебошад. Мувофиқи ҳамин маълумот танҳо 36,8 фоизи нашъамандони тазриқӣ хабар додаанд, ки дар қайди диспансерии наркологӣ қарор доранд. Дар баробари ин, пастшавии сироятёбии вируси норасоии масунияти одам бо роҳи тазриқӣ ҳангоми истифодаи ғайритиббии маводи нашъадори тазриқӣ дар таркиби ҳолатҳои нави вируси норасоии масунияти одам аз 21,4 фоиз то 10,1 фоиз дида мешавад.

31. Бо хизматрасониҳои нуқтаҳои боварӣ барои нашъамандони тазриқӣ ё нуқтаҳои мубодилаи сӯзандору ҳамагӣ 14715 нафар, машваратдиҳӣ ва тесткунонии ихтиёрӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам 19609 нашъаманди тазриқӣ фаро гирифта шуданд, ки аз шумораи тақрибии ин гурӯҳ 88,3 фоизро ташкил медиҳад. Миқдори миёнаи сӯзандоруи тақсимшуда ба як нашъаманди тазриқӣ дар 1 сол ба 275 адад баробар шуд, ки нисбати дигар солҳо хело баланд мебошад. Дар барномаи нав пурзӯр намудани чорабиниҳои мазкур, аз ҷумла зиёд намудани шумораи тақсимоти сӯзандоруҳо ва сари вақт фаро гирифтани нашъамандони тазриқӣ бо ташхиси ихтиёрӣ пешбинӣ мегардад.

32. Мутобиқи маълумоти тадқиқоти назорати дидбонии эпидемиологӣ сатҳи баланди рафтори хавфнок дар байни нашъамандони тазриқӣ боқӣ мемонад, аз ҷумла:

- истифодаи сӯзандоруи шахси дигар 18,5 фоиз ва дар 30 рӯзи охир 1,7 фоизро ташкил медиҳад;
- 52 фоиз истифодаи асбобҳои тазриқии таъмизшуда ҳангоми тазриқи охирин ва 38 фоиз истифодаи рифоларо ишора намуданд;

- 37,6 фоиз ҳангоми алоқаи ҷинсии охирин дар 30 рӯзи охир рифола истифода бурдаанд;

- ҳиссаи шахсоне, ки ҳадди ақал як маротиба нишонаҳои сирояти тавассути алоқаи ҷинсӣ гузаронандаро доштанд, 8,6 фоиз ташкил медиҳад, ки аз онҳо танҳо 43,3 фоиз ба кумаки тиббӣ муроҷиат намудаанд;

- фарогирӣ бо барномаҳои пешгирикунанда 55,7 фоиз ва бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам 57,3 фоизро ташкил медиҳад, ки аз онҳо танҳо 61,5 фоиз натиҷаҳои ташхиси худро гирифтаанд.

33. Дар Барнома табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ дар 13 марказ пешниҳод карда мешавад, ки бо усули як равзана бо пешниҳоди бастаи маҷмӯи хизматрасонӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам ва табобати бемории сил фаъолият менамояд. Дар ҷумҳурӣ ҳамагӣ 638 нашъаманди тазриқӣ бо табобат фаро гирифта шудаанд, ки аз онҳо 607 мард ва 31 зан мебошанд, ки ин нокифоя мебошад. Барномаи мазкур баҳри зиёд намудани нуқтаҳои пешниҳоди табобати ҷойивазкунанда ва ҳамзамон зиёд намудани шумораи шахсони гирандагони табобати мазкур шароити мусоид фароҳам меоварад.

34. Диққати асосӣ ба пешниҳоди барномаҳои пешгирикунанда ба шарикони ҷинсии нашъамандони тазриқӣ бояд дод. Дар байни нашъамандони тазриқӣ 5 фоизи шарикони ҷинсии онҳо нашъамандони тазриқӣ мебошанд, ки ҳар сеяки онҳо дар бораи вазъи (статуси) вируси норасоии масунияти одами шарики ҷинсии худ маълумот доранд.

35. Шумораи тахминии шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар айни замон 17500 нафарро ташкил медиҳад. Паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар солҳои охир тахминан дар як сатҳ қарор дорад.

36. Сатҳи баланди рафтори хавфноки шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар ҷумҳурӣ боқӣ мемонад, аз ҷумла:

- 45,7 фоизи шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар 30 рӯзи охир аз рифола истифода бурданд, 30,5 фоиз ба нишонаҳои гуногуни бемориҳои тавассути алоқаи ҷинсӣ гузаранда гирифтор шудаанд, ки аз онҳо танҳо 68,7 фоизашон барои гирифтани кумаки тиббӣ муроҷиат намудаанд;

- 8,4 фоизи шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ алоқаи ҷинсӣ бо нашъамандони тазриқӣ доштаанд, ки дар байни онҳо 11,4 фоиз бо сирояти вируси норасоии масунияти одам дарёфт карда шуд. Ин нишондод аз нишондоди шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ, ки алоқаи ҷинсӣ бо нашъамандони тазриқӣ надоштанд, 2,5 фоиз зиёд мебошад;

- байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ, шахсоне вомехуранд, ки нашъамандони тазриқӣ мебошанд ва паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни онҳо 9,1 фоизро ташкил

медиҳад. Дар ҳоле, ки шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ, ки нашъамандони тазриқӣ нестанд, паҳншавии вируси норасоии масунияти одам 3,1 фоизро ташкил медиҳад;

- 41 фоиз шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ бо барномаҳои пешгирикунанда фаро гирифта шудаанд, 47,3 фоиз дар як соли охир аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам гузаштанд ва танҳо 48,5 фоизи онҳо натиҷаи ташхиси худро гирифтаанд.

37. Осебпазирии баланди шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ ба омилҳои зерин вобаста мебошад:

- маҳдудият дар дастрасии хизматрасониҳои тиббӣ, иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ, истифодабарии шаҳвонӣ ва савдои одамон;

- маҳдудият дар дастрасии маълумот ва маводи пешгирикунандаи сироятҳо, криминилизатсия, табъизу тамѓагузорӣ ва маргинилизатсия, истифодаи аз меъёр зиёди маводи нашъадор ва машруботи спиртӣ, зӯроварӣ.

38. Масъулияти маъмурӣ нисбати шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ пурзӯр карда шуд, ки боиси ҳароси онҳо гашта, барои дасткашӣ аз ташхиси ихтиёрии вируси норасоии масунияти одам ва табобат ҳангоми натиҷаи мусбат арзёбӣ шудан мусоидат менамояд. Бо мақсади паст намудани дасткашӣ аз ташхис ва табобати ихтиёрӣ дар солҳои минбаъда пурзӯр намудани яккатор чорабиниҳо оид ба ин масъала ташкил ва гузаронида мешаванд.

39. Новобаста аз он, ки паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ дар сатҳи на он қадар баланд боқӣ мемонад, сатҳи баланди рафтори хавфноки онҳо водор месозад, ки маҷмӯи чорабиниҳои пешгирикунандаи босифат дар байни ин гурӯҳ пурзӯр карда шавад.

40. Дар байни гурӯҳи дорои хатари баланд сатҳи паҳншавии вируси норасоии масунияти одам 2,3 фоизро ташкил медиҳад. Сатҳи фарогирӣ бо ташхиси ин гурӯҳҳо 39 фоиз ва фарогирӣ бо барномаҳои пешгирикунанда 89 фоизро ташкил медиҳад. Зиёда аз 70 фоизи намояндагони ин гурӯҳ истифодаи рифоларо ҳангоми алоқаи ҷинсӣ тасдиқ кардаанд. Аммо бо дар назар доштани сатҳи баланди табъиз дар ҷамъият нисбати ин гурӯҳ эҳтимол сатҳи паҳншавии вируси норасоии масунияти одам бебаҳо боқӣ мемонад ва паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар ин гурӯҳ пинҳон боқӣ мемонад.

41. Яке аз чорабиниҳои самараноки пешгирикунандаи вируси норасоии масунияти одам дар сатҳи ҷаҳонӣ ин таъин намудани табобати пешгирикунандаи пеш аз тамос мебошад. Ташкилоти Умумҷаҳонии Тандурустӣ ба шахсоне, ки хатари баланди сироятёбии вируси норасоии масунияти одамро доранд, табобати мазкурро тавсия медиҳад. Дар ҷумҳурӣ дар давраи иҷрои барномаи нав ташкил ва гузаронидани табобати пешгирикунандаи пеш аз тамос пешбинӣ карда мешавад.

42. Тибқи маълумоти тадқиқоти назорати дидбонии эпидемиологӣ сатҳи паҳншавии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни маҳкумшудагон 8,4 фоиз, гепатити вирусии С ба 11,0 фоизро ташкил дод. Нишондодҳои баланди паҳншавии вируси норасоии масунияти одам ва гепатити С аз он шаҳодат медиҳад, ки қисми зиёди иштирокчиёни тадқиқот нашъамандони тазриқӣ мебошанд. Ҷиҳати паст намудани сатҳи сироятёбии маҳкумшудагон бо ин бемориҳо дар муассисаҳои ислоҳӣ гузаронидани чорабиниҳои пешгирикунанда ва тадқиқотҳои иловагӣ пешбинӣ кардан зарур аст.

43. Шумораи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар муассисаҳои ислоҳӣ 161 нафар, аз ҷумла 158 мард ва 3 занро ташкил додааст. Дар муассисаҳои ислоҳӣ 14760 нафар аз ташхис гузаронида шудааст, ки 122 ҳодисаи нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дарёфт шуд. Барои сари вақт фаро гирифтани маҳкумшудагон бо ташхис ва табобати зиддиретровирусӣ дастрасии ин хизматрасониҳо дар ҳамаи муассисаҳои ислоҳӣ васеъ карда мешаванд.

44. Дар айни замон 3 нуқтаи мубодилаи сӯзандоруҳо ва 2 нуқтаи табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ дар муассисаҳои ислоҳӣ фаъолият намуда, ба маҳкумшудагон 23500 рифола, 3500 маводи таълимию иттилоотӣ тақсим карда, мунтазам чорабиниҳои таълимӣ оид ба пешгирии вируси норасоии масунияти одам гузаронида мешаванд.

§2. Чораҳои пешгирикунанда дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ

45. Мутобиқи маълумотҳо тахминан 480 ҳазор шаҳрвандони Тоҷикистон берун аз ҷумҳурӣ ба дигар давлатҳо бо мақсади ба даст овардани маблағ мераванд. Аз рӯи маълумоти Бонки умумиҷаҳонӣ дар ҳар як чорум хоҷагӣ дар Тоҷикистон ҳади ақал як муҳоҷире ҳаст, ки ба дигар давлат барои баланд бардоштани даромаднокии оила ба муҳоҷират меравад. Ин омил дар оянда яке аз асосҳои ривоҷ ёфтани ин беморӣ мегардад.

46. Аз шумораи умумии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам бақайдгирифташуда ҳиссаи шахсоне, ки таҷрибаи муҳоҷирати байналмилалӣ доранд, 12 фоизро ташкил мекунад. Шумораи ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ аз 12,4 фоиз то 17 фоиз баланд шудааст.

47. Роҳи асосии паҳншавии сироят дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ алоқаи ҷинсӣ (93,4 фоиз) боқӣ мемонад. Маълумоти солҳои охир нишон дод, ки ҳамсарони қисми бештари занони ҳомиладори сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам дар солҳои қаблӣ дар муҳоҷирати меҳнатӣ буданд ва онҳо низ сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам мебошанд.

48. Сатҳи паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ 0,4 фоизро ташкил медиҳад, ки аз паҳншавии ин

сироят дар байни аҳолии умумӣ, ки мувофиқи баҳодиҳии Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ 0,3 фоиз (15-49-сола) мебошад, зиёд мебошад, аз ҷумла:

- паҳншавии бемории оташак 1,2 фоиз ва гепатити вирусии С 3 фоиз;

- паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷироне, ки гепатити С доранд, нисбатан зиёд (13,2 фоиз) мебошад, нисбати шахсони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам, ки гепатити С надоранд (0,4 фоиз);

- 7 фоизи муҳоҷирон таҷрибаи истеъмоли маводи нашъаоварро доранд, ки аз он 23,4 фоиз ба таври тазриқӣ истеъмол менамуданд ва 1,2 фоиз маводи нашъаоварро бо роҳи тазриқӣ дар муҳоҷират истеъмол менамуданд;

- 45 фоизи мардон ва 10 фоизи занон дар муҳоҷират шарикони ҷинсии муваққатӣ доштанд;

- 24 фоизи мардон ва 14,4 фоизи занон дар муҳоҷират шарикони ҷинсии тиҷоратӣ доштанд;

- 25,1 фоизи занон ва 51,2 фоизи мардон ҳангоми алоқаи ҷинсии охирин истифодаи рифоларо тасдиқ намуданд.

49. Вазъи саломатӣ барои муҳоҷирони меҳнатӣ дуюмдараҷа ҳисобида мешавад. Пайравии муҳоҷирон ба табобати зиддиретровирусӣ бо сабаби баланд будани табъиз ва тамғагузорӣ, аз ҷумла дар давлатҳои қабулкунандаи муҳоҷирон хеле паст мебошад. Дар ин раванд, ҳамкориҳо бо ташкилотҳои давлатию ҷамъиятии давлатҳои қабулкунандаи муҳоҷирони тоҷик пурзӯр карда мешаванд.

50. Ҳамасола аз ҷониби Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон чорабиниҳои фаҳмондадиҳӣ дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ гузаронида мешаванд. Инчунин нақшаи муштараки Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба пешгирии бемории сил ва вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирон барои солҳои 2017-2020 амалӣ гардонида шуда истодааст. Бо чорабиниҳои фаҳмондадиҳӣ 328 ҳазор нафар аҳолии ҷумҳурӣ фаро гирифта шуданд, ки ингуна чоранибиҳо дар давоми солҳои амалигардонии барнома идома меёбанд.

51. Аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва созмонҳои байналмилалӣ 163 ҳазор маводи таълимию иттилоотӣ оид ба пешгирӣ ва ташхиси сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ тақсим карда шуданд. Бо дастгирии шарикони рушд барномаи кумаки техникӣ дар самти пешгирӣ, назорат ва дидбонӣ нисбати вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният ва дигар бемориҳои сироятӣ амалӣ шуда истодааст, ки 15 ҳуҷраи дӯстона ва 4 дармонгоҳи сайёр барои муҳоҷирони меҳнатӣ

фаъолият намуда, дар солҳои минбаъда низ оид ба чорабиниҳои мазкур фаъолият равона карда мешавад.

52. Дар навбати худ, мушкилиҳо оид ба пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ вуҷуд доранд. Аз ҷумла:

- ройгон набудани ташхиси вируси норасоии масунияти одам барои муҳоҷирон дар кишвар;
- муҳоҷирони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, аз сабаби табъиз ва тамғагузорӣ дар ҷомеа, инчунин надоштани маълумот оид ба ройгон будани табобати вируси норасоии масунияти одам дар кишвари худ барои бозгаштан шитоб намекунанд;
- ёрии тиббӣ дар давлатҳои қабулкунандаи барои муҳоҷирон одатан музднок мебошад.

53. Дар Тоҷикистон шумораи ҷавонони синни 15-24-сола ба 1760000 нафар баробар шуд, ки 19,3 фоизро аз шумораи умумии аҳолии кишвар (9126,6 млн нафар) ташкил медиҳад. Тибқи маълумотҳо ҳамагӣ 1095 шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаи дар синни 15-24-сола ба қайд гирифта шудааст. Солҳои охир тамоюли баландшавии бақайдгирии ҳолатҳои нави сироят дар ин гурӯҳи аҳолӣ дида мешавад.

54. Тавре аз натиҷаи тадқиқоти миллӣ оид ба муайянсозии сатҳи маълумотнокӣ, таҷриба ва рафтор оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни аҳолии 15-49-солаи Ҷумҳурии Тоҷикистон бармеояд, танҳо 50 фоизи пурсидашудагони синни 15-24-сола оид ба роҳҳои сироятӣ ва пешгирии вируси норасоии масунияти одам дуруст ҷавоб дода тавонистанд. Фоизи ҷавонони (15-24-сола), ки пеш аз 15-солагӣ алоқаи ҷинсӣ доштанд, 1,1 фоиз буд. Истифодабарии рифола аз ҷониби ҷавонон ҳангоми алоқаи ҷинсии хатари баланддошта 70 фоизро ташкил медиҳад, ки ин боиси пурзӯр намудани чорабиниҳои маърифатию пешгирикунанда мегардад.

55. Солҳои охир ҳиссаи занон дар байни ҳолатҳои нави дарёфтшуда бо вируси норасоии масунияти одам меафзояд, аз ҷумла:

- ҳиссаи занон дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар Тоҷикистон дар солҳои охир аз 5 фоиз ба 40 фоиз баланд шудааст;
- шумораи ҳолатҳои нав дар байни занони дар синни 19-29-сола аз нишондоди шумораи мардон зиёд мебошад;
- зиёда аз 80 фоизи занон бо роҳи алоқаи ҷинсӣ сироят ёфтаанд;
- аз шумораи сироятёфтагони вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирон 11,6 фоизашон занон мебошанд;
- танҳо 12 фоизи занони ҷавони синни 15-24-сола ба саволи усулҳои пешгирии гузариши вируси норасоии масунияти одам бо роҳи алоқаи ҷинсиро дуруст нишон додаанд;
- фоизи занони ҷавон, ки дониши мукаммал оид ба вируси норасоии масунияти одам доранд, аз 9 то 12 фоиз баланд шудааст;

- 1 фоизи занони синни 15-24-сола алоқаи ҷинсӣ то синни 15-сола ва 7 фоизи занони ҷавони синни 18-24-сола алоқаи ҷинсӣ дар синни то 18-сола доштаанд;

- 2 фоизи занони синни 15-49-сола ягон маротиба ба хушунати ҷинсӣ ва 1 фоизи онҳо ин хушунатро дар давоми 12 моҳи пеш аз тадқиқот рӯ ба рӯ шудаанд;

- занон бисёртар ба хушунати ҷисмонӣ (25 фоиз), эмотсионалӣ (16 фоиз) дучор мешаванд, нисбати хушунатҳои ҷинсии оилавӣ (2 фоиз);

- дар Тоҷикистон занони бо сирояти вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бештар (95 фоиз) бо табъиз рӯ ба рӯ мешаванд.

56. Осебпазирии баланди ҷавонон ва пеш аз ҳама занони ҷавон ва духтарон барои сироятёбии вируси норасоии масунияти одам мусоидат мекунад. Чорабиниҳои гузаронидашуда дар ҷумҳурӣ оид ба пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни ҷавонон ба баланд бардоштани сатҳи маълумотнокӣ ва дониши мукаммал оид ба пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни ҷавонон ва васеъ намудани дастрасии ҷавонон ба хизматрасониҳо вобаста ба вируси норасоии масунияти одам нигаронида мешаванд.

57. Тибқи маълумоти Кумитаи ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам чорабиниҳои оммавии маълумотдиҳӣ, аксияҳо, мизҳои муддавар ва маслиҳатдиҳӣ оид ба тарзи ҳаёти солим, пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам, зарурати тесткунонии вируси норасоии масунияти одам, тайёр намудани машваратчиёни баробар ташкил ва гузаронида, 615392 ҷавонон бо ин чорабиниҳо фаро гирифта шуда, 66795 маводи ахборӣ тақсим карда шуд. Гузаронидани чунин чорабиниҳо аз тарафи кумитаи зикргардида дар оянда низ дар чаҳорчубаи амалигардонии барномаи мазкур идома дода мешаванд.

58. Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ҷумҳурӣ дар доираи соатҳои тарбиявӣ масъалаҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одамро мувофиқи барномаи тасдиқгардидаи алоҳида ворид намудааст. Дар барномаи такмили ихтисоси омӯзгонорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ масъалаҳои ташаккули тарзи ҳаёти солим, маълумот дар бораи роҳҳои гузариш ва чораҳои пешгирикунандаи вируси норасоии масунияти одам ворид карда шудаанд. Масъалаи пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва беморации пайдошудаи норасоии масуният дар Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид карда шудааст. Идома додани чорабиниҳои мазкур барои самаранокии барномаи нав такони ҷиддӣ медиҳад.

59. Зарурати қабул намудани чорабиниҳои самаранок барои паст намудани осебпазирии ҷавонон ва наврасон пеш аз ҳама занони ҷавон ва духтарон, васеъ намудани дастрасӣ ба дониши сифатнок, тесткунонии ихтиёрӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам, дастаи маҷмӯи хизматрасониҳои вируси норасоии масунияти одам, барнома

оид ба муҳофизати солимии репродуктивӣ ва ҷинсӣ, ки ба ҷавонон имконият медиҳад, ки малака, дониш ва имконият барои муҳофизати худ аз вируси норасоии масунияти одам пеш омадааст.

60. Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қатори 30 давлати ҷаҳон бо сатҳи баланди таваллуд, ки 2,5-3,9 кӯдак ба 1 зан рост меояд, ворид мегардад. Ҳамасола шумораи занони ҳомила зиёда аз 230 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар байни занони ҳомила як маротиба дар давраи антинаталӣ ва дубора дар ҳолате, ки агар хавфи сирояти вируси норасоии масунияти одам вуҷуд дошта бошад, гузаронида мешавад.

61. Дар ҷумҳурӣ дар айни замон зиёда аз 85 фоизи занони ҳомила аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам мегузаранд. Сабабҳои асосии ба пуррагӣ фаро нагирифтани занони ҳомила бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам ин нарасидани маблағҳо барои харидорӣ намудани маводи ташхисӣ ва сари вақт ба қайд нагирифтани занони ҳомила, дар баъзе маҳалҳои дурдаст мебошад.

62. Дар соли 2019 шумораи занони ҳомила, ки мубталои вируси норасоии масунияти одам мебшанд, 194 нафарро ташкил дод (аз онҳо 63 ҳодисаи нав), ки аз ин шумора 189 нафар (97,4 фоиз) ба табобати зиддиретровирусӣ ва табобати пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак фаро гирифта шуданд. Пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак дар 5 ҳолат занони ҳомила фаро гирифта нашудаанд, ки аз он 3 ҳолат дар вақти таваллуд дарёфт шудааст.

63. Зиёдшавии шумораи ҳодисаҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакони бо роҳи аз модар ба кӯдак сироятёфта боиси нигаронист, аз ҷумла дар байни модароне, ки бо ҳамаи чорабиниҳои барномаи пешгирикунанда фаро гирифта шуда буданд. Аз давраи ворид намудани барномаи табобати пешгирикунанда то айни ҳол 23 чунин ҳолат ба қайд гирифта шудааст, ки 2,7 фоизро аз шумораи умумии кӯдакони таваллудшуда (23 аз 841 нафар) аз модарони дорои сирояти вируси норасоии масунияти одам ташкил медиҳад. Новобаста аз зина ба зина паст шудани гузариш бо роҳи аз модар ба кӯдак (аз 5,6 то 4,0 фоиз) дар байни ҳамаи ҳолатҳои бақайдгирифташуда, ин нишондод дар сатҳи баланд боқӣ мемонад.

64. Ҷумҳурии Тоҷикистон вазифаҳои гузошташударо оид ба қатъшавии роҳи гузариши вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак ба даст наовардааст ва зарур аст, ки ҳамаи сабабҳои гузариши вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак дар ҳар як ҳолат мавриди омӯзиши дақиқ қарор дода шавад. Омилҳое ҳастанд, ки ба амалӣ намудани барномаи пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак таъсири худро мерасонанд. Аз ҷумла:

- шумораи зиёди таваллуд ва бапуррагӣ фаро нагирифтани занони ҳомила ба ташхиси вируси норасоии масунияти одам;

- ҳолатҳои дер бақайдгирии занони ҳомиладор ва оғози нигоҳубини пеш аз таваллуд;

- норасоии маводи ташхисӣ, номукаммалии арзёбӣ, идоракунии таъмин ва тақсимоти маводи ташхисӣ;

- сатҳи таваллуди хонагӣ 6,6 фоизро ташкил додааст;

- камбудии шароит дар ташхиси барвақтии навзодон.

65. Таъмини миқдори зарурии хуни бехатар яке аз қисмҳои ҷудонашавандаи сиёсати миллӣ ва инфрасохтори тандурустии ҳар як мамлакат ба шумор меравад. Тибқи маълумот ҳамагӣ 49000 намунаи хуни донорӣ аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам гузаронида шудаанд, ки аз он дар 8 ҳолат сирояти вируси норасоии масунияти одам ошкор карда шуд. Ҳолатҳои охирини интиқоли сирояти вируси норасоии масунияти одам дар натиҷаи хунгузаронӣ дар соли 2008 ба қайд гирифта шудааст, ки баъди ин ҳодиса дар ҷумҳурӣ ягон ҳолати сироятёбӣ тариқи хунгузаронӣ ва ҷузъҳои он ба қайд гирифта нашудааст.

66. Бо мақсади таъмини бехатарӣ ва сифати хун дар оянда системаи электронии хадамоти хун ҷорӣ карда мешавад. Назорати сироятҳо дар маводи хун дар ташхисгоҳи сироятҳои трансмиссивӣ (вируси норасоии масунияти одам, гепатитҳо, оташак) таъмин карда мешавад. Дар ҷумҳурӣ системаи мунтазами донории хун, инактиватсияи вирусҳо, карантинкунонии хун, усулҳои автоматикии ташхиси хуни донорӣ барои дарёфти барангезандагони сироятҳо ҷорӣ карда мешаванд.

67. Дар ҷараёни таъмини бехатари хун истифодаи самараноки он дар муассисаҳои табобатӣ аҳамияти калон дорад. Чунки таҷриба нишон медиҳад, ки ҳолатҳои хунгузаронӣ дар сурати мавҷуд набудани нишондодҳои тиббӣ ва истифодаи усулҳои хатарноки хунгузаронӣ ба беморон ҷой дорад, ки он дар навбати худ метавонад сабаби пайдошавии оризаҳои вазнин ба хунгузаронӣ ва гирифторшавӣ ба сироятҳои тавассути хун гузаранда гардад.

68. Тибқи ҳисоботҳо фоизи муайян ба сирояти вируси норасоии масунияти одам ба роҳи номаълум рост меояд. Дар соли 2015 ҳамагӣ 110 ҳодиса, соли 2016 101 ҳодиса, соли 2017 96 ҳодиса, соли 2018 115 ҳодиса ва дар соли 2019 161 ҳодиса бо роҳи гузариши номаълум ба қайд гирифта шудааст, ки 12,2 фоизро аз шумораи умумии сироятёфтагони ҳолатҳои нав ташкил медиҳад. Дар соли 2019 фоизи баланди бақайдгирии роҳи гузариши номаълум дар шаҳри Душанбе (20 фоиз), шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ (наздики 18 фоиз) ва дар вилояти Хатлон (15 фоиз) ташкил медиҳад.

69. Ҳолатҳои бақайдгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам бо роҳи номаълум дар байни кӯдакони то синни 15-сола диққатҷалбкунанда мебошад. Аз 161 ҳодисаи вируси норасоии масунияти одам, ки роҳи гузаришашон номаълум буд, 139 ҳолат дар байни кӯдакони то синни 15-сола (86,3 фоиз) ташкил медиҳад. Ин

рақамҳо метавонанд бавосита мутаносиби маълумот оид ба болоравии ҳолатҳои вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакони то синни 15-сола бошанд. Аз шумораи умумии ҳолатҳои вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакони аз 15-сола хурд (1179 нафар) 474 ҳодиса (40,2 фоиз) аз модарони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам таваллуд шудааст. Дар байни падару модарони 695 кӯдаки боқимонда сирояти вируси норасоии масунияти одам дарёфт карда нашудааст. Ҷиҳати паст намудани сатҳи сироятёбии кӯдакон бо роҳи «амудӣ» гузаронидани маҷмуи чорабиниҳои пешгирикунанда дар байни занони ҳомила ва кӯдакони навзод барои пешгирии ин роҳи сироят ба нақша гирифта мешавад.

70. Ҳангоми гузаронидани таҳлили ретроспективӣ дар бисёри ҳолатҳо дар беморхонаҳо табобат ва қабули амалиётҳои тазриқӣ ба қайд гирифта шудааст. Ба ин нигоҳ накарда, ки сабабҳои сироятёбӣ муайян карда нашудааст, аммо омили сирояти дохилибеморхонагӣ вируси норасоии масунияти одам истисно карда намешавад. Вобаста ба таҳлилҳои боло диққати махсусро дар ояндаи наздик ба беҳтар намудани назорати сирояти дохилибеморхонагӣ (нозокоминалӣ) дар муассисаҳои табобатӣ додан лозим мебошад.

§3. Таҳлили вазъият оид ба пешниҳоди нигоҳубин ва табобат

71. Шумораи умумии фавт дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда (аз сабабҳои гуногун) дар тамоми давраи назорат 3230 нафарро ташкил дод, ки 26,9 фоизро аз шумораи умумии ҳодисаҳои вируси норасоии масунияти одам ташкил медиҳад.

72. Шумораи умумии ҳолатҳои фавт дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар шаҳри Душанбе 612 нафар (23,5 фоиз), Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон 303 нафар (44,3 фоиз), шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ 602 нафар (23,5 фоиз), вилояти Суғд 800 нафар (29 фоиз) ва вилояти Хатлон 913 нафар (27 фоиз) мебошад. Шумораи умумии фавтидагон (бо сабабҳои гуногун) дар ҷумҳурӣ дар 5 соли охир ҳамагӣ 1834 нафарро ташкил дод, ки аз ин шумора 842 нафар аз бемории пайдошудаи норасоии масуният (45,9 фоиз) фавтидаанд. Барои паст намудани сатҳи фавти беморон дар барномаи нав пурзӯр намудани маҷмӯи чорабиниҳо оид ба пешгирӣ, нигоҳубин ва табобат вобаста ба сирояти вируси норасоии масунияти одам ба нақша гирифта мешавад.

73. Тибқи маълумот сатҳи фарогирии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бо назорати диспансерӣ 87,7 фоизро ташкил медиҳад. Сатҳи баланди назорати диспансерӣ дар байни кӯдакон 98,6 фоизро ташкил медиҳад.

74. Мувофиқи маълумот аз шумораи умумии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда (8756 нафар) 7055 нафар табобати зиддиретровирусиро мегиранд, ки 80,6 фоизро ташкил медиҳад. Фарогирии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам

зиндагикунандае, ки дар назорати диспансерӣ қарор доранд (7678 нафар) ва табобати зиддиретровирусиро мегиранд (7055 нафар), дар айни замон 91,9 фоизро ташкил медиҳад. Аз 1320 нафар беморони навдарёфтшуда 1271 нафар зери назорати диспансерӣ қарор дошта, ба 1199 нафари онҳо (90,8 фоиз) табобати зиддиретровирусӣ таъин карда шудааст. Дар 3 соли охир ҳамагӣ 1321 бемор бо сабабҳои гуногун табобати худро қатъ намуданд.

75. Теъдоди зиёди кӯдакони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаи то синни 18, ки дар назорати диспансерӣ қарор доранд, табобати зиддиретровирусии худро давом дода истодаанд (97,1 фоиз), дар ҳоле, ки ин нишондод дар байни калонсолон 78,4 фоизро ташкил медиҳад.

76. Ҳамагӣ 14 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар синни 15-сола ва аз ин боло сари вақт ба муассисаҳои табобатӣ барои гирифтани ёрии тиббии тахассусӣ ва баланддараҷа муроҷиат намекунанд. Сабабҳои дер муайян намудани сирояти вируси норасоии масунияти одам ва муроҷиати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ба кумаки лозима метавонад инҳо бошанд:

- ҷой доштани ҳарос ва нигаронӣ дар байни аҳолӣ нисбати сирояти вируси норасоии масунияти одам яке аз монеаҳо барои гузаштан аз ташхис боқӣ мемонад;
- тамѓагузорӣ дар ҷомеа ва омилҳои табъиз нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда. Аз ҳама вазнин тамѓагузорӣ аз тарафи падару модари кӯдакони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда қабул карда мешавад ва ҳарос оид ба ошкорсозии сироятёбии кӯдак метавонад сабаби бевақт муроҷиат намудани падару модари ба табобати дахлдори кӯдак гардад;
- ба таври кофӣ надоштани маълумот дар бораи табобат ва афзалиятҳои он барои саломатии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва ҳаёти инсон;
- омилҳои дохилии равонӣ, ки баъзе шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаро барои муроҷиат ба табобат намемонад қарор кунад (асосан то пайдошавии нишонаҳои клиникии беморӣ) ва эҳтимоли таассуб нисбати самаранокии табобат дошта бошанд;
- сатҳи баланди муҳоҷирати (дохилӣ, берунӣ) аҳолӣ дар ҷумҳурӣ, ки метавонад ба муроҷиат ва дастрасии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ба кумаки тиббӣ инъикос ёбад.

§4. Иҷрои стратегияҳои байналмиллалӣ

77. Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ноилшавии Ҳадафҳои Рушди Устувор 3.3, аз ҷумла то соли 2030 манъ намудани эпидемияи бемории пайдошудаи норасоии масуният, уҳдадории худро, аз ҷумла то соли 2020 90 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам

зиндагикунанда мавқеи худро медонанд, 90 фоизи онҳо бо табобат фаро гирифта мешаванд ва 90 фоизи табобатгирандагон сарбории вирусии номуайян доранд, риояи пайравӣ дорад.

78. Дар айни замон 67,4 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар бораи мавқеи худ огоҳӣ доранд, 80,6 фоизи онҳо бо табобат ҷалб карда шудаанд ва 74 фоизи табобатгирандагон сарбории вирусии номуайян доранд. Дар байни шахсоне, ки зиёда аз 6 моҳ табобат мегиранд, сарбории вирусии номуайян 81,5 фоизро ташкил медиҳад. Баҳри ноил шудан ба ҳадафҳои стратегии байналмилалӣ дар ҷумҳурӣ гузаронидани маҷмуи чорабиниҳо, аз ҷумла сари вақт дарёфти беморони нав ва фаро гирифтани онҳо ба табобати зиддиретровирусӣ дар давраи амали барномаи мазкур пешбинӣ карда мешавад.

79. Фоизи фарогирии табобати кӯдакони то синни 15 (97,2 фоиз) нисбати калонсолон (73,8 фоиз), инчунин фоизи кӯдаконе, ки сарбории вирусии номуайян доранд (75,1 фоиз) нисбати нишондодҳои калонсолон (73,8 фоиз) зиёд мебошад. Сатҳи баланди пайравӣ ба табобат дар байни кӯдакон, ки дар муддати тӯлонӣ ва доимо аз тарафи падару модари кӯдакони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дастгирӣ мешаванд, алоқаманд мебошад.

80. Вобаста ба зиёд гардидани ҳолатҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни занон, ҳолати тамоюли пешниҳоди табобат дар алоҳидагӣ бо таҳлили маълумот оид ба ҷинс назорат бурда мешавад. Фарогирӣ бо табобати зиддиретровирусӣ дар байни занон (88,3 фоиз) нисбати мардон (75,2 фоиз), ҳамчунин сатҳи сарбории вирусии номуайян (дар байни занон - 76,7 фоиз ва дар байни мардон - 71,8 фоиз) баланд мебошад.

81. Тамоюли фарогирии нашъамандони тазриқӣ бо назорати диспансерӣ ва табобати зиддиретровирусӣ дар асоси натиҷаҳои тадқиқоти гузаронида шуда, чунин мебошад:

- 93 фоиз беморон мавқеи вируси норасоии масунияти одами худро медонанд ва зери назорати диспансерӣ қарор доранд;
- 91 фоизи онҳо табобати зиддиретровирусӣ мегиранд;
- 62 фоизи онҳо ҳангоми ташхиси охирон сарбории вирусӣ аз 1000 нусха дар 1 мл паст буд.

82. Тамоюли фарогирии шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ бо назорати диспансерӣ ва табобати зиддиретровирусӣ аз рӯи маълумоти тадқиқот 95,6 фоизро ташкил медиҳад. Дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ, ки мавқеи вируси норасоии масунияти одами худро медонанд, 87,2 фоизашон табобати зиддиретровирусиро мегиранд ва 74,6 фоизи онҳо сарбории вируси номуайян доранд.

83. Дар муассисаҳои ислоҳӣ 161 шахси бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ба қайд гирифта шуда буд, ки аз онҳо

154 нафар бо табобати зиддиретровирусӣ фаро гирифта, дар 59,4 фоизи онҳо сарбории вирусии номуайян арзёбӣ карда мешавад.

84. Бемории сил яке аз масъалаҳои асосӣ ва сабаби фавти шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда боқӣ мемонад. Дар соли 2019, 87 нафар аз бемориҳои ҳамрадифи вируси норасоии масунияти одам ва сил фавтидаанд ва ин 29 фоизи ҳамаи ҳолатҳои фавтро (бо сабабҳои гуногун) дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда мебошад. Дар ҷумҳурӣ ҳамасола теъдоди зиёди бемориҳои ҳамрадифи вируси норасоии масунияти одам ва сил ба қайд гирифта мешаванд. Баҳри пешгирии фавти беморони ҳамрадиф аз ҷониби муассисаҳои зидди вируси норасоии масунияти одам ва сил дар солҳои минбаъда низ чорабиниҳои муштарак амалӣ карда мешаванд.

85. Дар соли 2019 140 маҳбуси бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда аз машварати духтурони силшинос ва ташхиси бемории сил, 52 нафари бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда табобати пешгирикунандаи изониазид ва 34 нафар бо табобати зидди бемории сил фаро гирифта шуданд.

86. Ҳамагӣ дар байни шахсоне, ки сирояти вируси норасоии масунияти одам дар онҳо маълум карда шудааст, 1433 ҳолат гепатитҳои тариқи хун гузаранда муайян карда шуд, ки аз онҳо 270 ҳодисаи гепатити В, 1070 ҳодисаи гепатити С ва дар 93 ҳолат сирояти ҳамрадифи вируси норасоии масунияти одам ва бо бемориҳои гепатитҳои В ва С муайян карда шудааст. Дар давраи иҷрои барномаи нав бо дастгирии шарикони рушд табобати бемории гепатити С дар байни шахсони вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ба роҳ монда мешавад.

87. Дар ҷумҳурӣ аввалин маротиба тадқиқоти дарёфткунии саратони гарданаки бачадон дар байни заноне, ки бо вируси норасоии масунияти одам зиндагӣ мекунанд, гузаронида шуд. Дар байни 47 фоизи иштирокчиёни тадқиқот нишонаҳои бемориҳои саратон муайян гардиданд. Ташхиси мунтазами занони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда оид ба дарёфти саратони гарданаки бачадон ва дигар бемориҳои саратонӣ, инчунин ваксинатсия ба муқобили вируси папиломаи инсон низ гузаронида мешавад.

88. Дар доираи қонунгузории амалкунанда давлат ба шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда табобати зиддиретровирусии ройгонро кафолат додааст. Таъмини доруҳои зиддиретровирусӣ бапуррагӣ аз ҷониби созмонҳои байналмилалӣ, асосан аз ҷониби Хазинаи глобалӣ оид ба мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа амалӣ карда мешавад. Дар асоси нақшаи гузариш аз маблағгузории донорӣ ба маблағгузории давлатӣ аз соли 2022 зина ба зина гузариши маблаҕҳо барои харидории маводи дорувории зиддиретровирусӣ равона намудан лозим аст.

89. Дар сатҳи давлатӣ ба оилаҳое, ки дар онҳо кӯдакони гирифтори вируси норасоии масунияти одам зиндагӣ мекунанд (то 16-сола), пешниҳоди кумакпулиҳои моҳонаи иҷтимоӣ ба андозаи 7 нишондиҳанда барои ҳисобҳо оғоз гардида, 799 нафар кӯдакони то 16 сола мунтазам ин кумакпулиҳоро мегиранд.

90. Механизми таъмини ғизои ширӣ ба оилаҳое, ки навзодони аз модарони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам таваллуд шудаанд, ба таври пурра коркард нашудааст, ки ба сари вақт таъмин намудани чунин оилаҳо бо ғизои сунъӣ мушкилот эҷод менамояд ва хатари сироятёбии гузариши сироятро аз модар ба кӯдак зиёд мегардонад.

91. Табобати зиддиретровирусӣ дар системаи кумаки аввалияи тиббию санитарӣ дар раванди инкишоф қарор дошта, дар 15 марказҳои саломатии шаҳри Душанбе 450 беморон бо хизматрасониҳо оид ба нигоҳубин ва табобати вируси норасоии масунияти одам фаро гирифта шудааст ва минбаъд оиди рушди онҳо фаъолият ҷонок карда мешавад.

§5. Таҳлили омилҳое, ки барои амалисозии барнома мусоидат ва монеагӣ менамоянд

92. Ба хатари вуҷуддоштаи эпидемияи вируси норасоии масунияти одам диққати махсус дар ҳамаи сатҳҳои ҳокимияти давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешавад. Муқовимат бар зидди эпидемияи вируси норасоии масунияти одам яке аз равандҳои афзалиятноки фаъолияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи тандурустӣ мебошад.

93. Масъалаҳои асосӣ оид ба хизматрасонӣ, пешгирӣ, табобат ва нигоҳубин дар самти вируси норасоии масунияти одам ва амалигардонии ҳуқуқҳои конститутсионии шаҳрвандон ва ҳифзи саломатӣ тариқи Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба танзим даровarda мешаванд. Мутобиқи қонунгузории амалкунанда давлат риояи ҳамаи ҳуқуқ ва озодиҳоро нисбат ба шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва аъзои оилаҳои онҳо кафолат медиҳад.

94. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон табъизро дар асоси доштани сирояти вируси норасоии масунияти одам ва содир намудани ҳар кадом амали оммавиро бо мақсади барангехтани кинаву адоват нисбати шахс ё гурӯҳи аҳолӣ дар асоси ҳолати мусбат воқеӣ ва ё эҳтимолии шахси бо вируси норасоии масунияти одам сироятёфта маҳкум менамояд.

95. Муҳити ҳуқуқӣ дар заминаи вируси норасоии масунияти одам арзёбӣ карда шуд, ки монеаҳои дахлдорро дар қонунгузорӣ ва амалияи истифодаи қонун, ки дастрасии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва гурӯҳҳои калидии аҳолиро ба пешгирӣ ва табобати сирояти вируси норасоии масунияти одам

маҳдуд мекунад, муайян намуд, ки ин ба поймолкунии ҳуқуқи онҳо ҳам дар самти иҷтимоӣ ва ҳам дар ҳаёти шахсӣ оварда мерасонад.

96. Тибқи гузориши алтернативӣ дар бораи татбиқи Конвенсияи оид ба пешгирии тамоми шаклҳои табъиз нисбати занон ба Кумита оид ба барҳамдиҳии табъиз нисбати занон, гузориши алтернативӣ оид ба амалигардонии Пакти байналмилалӣ оид ба ҳуқуқи шаҳрвандӣ ва сиёсӣ ба Кумита оид ба ҳуқуқи инсон, ки аз ҷониби ташкилотҳои ҷамъиятӣ, аз ҷумла ташкилотҳое, ки ҳуқуқҳои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муаррифӣ менамоянд, вақтҳои охир дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳолатҳои татбиқи ҷазои ҷиноятӣ барои сироят намудан бо вируси норасоии масунияти одам зиёд мегардад. Дар аксар мавридҳо моддаи мазкур нисбати занон татбиқ карда мешавад.

97. Мутобиқи қонунгузории амалкунанда ҷавобгарӣ на танҳо барои қасдан сироят намудан бо вируси норасоии масунияти одам, балки барои зери хатари сироятёбӣ бо вируси норасоии масунияти одам гузоштан низ пешбинӣ гардидааст. Ҳамаи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, ки алоқаи ҷинсӣ доранд, метавонанд боиси таъқиби мақомотҳои қудратӣ гашта, аз ҳуқуқи солимии ҷинсӣ маҳрум гарданд. Ҳамзамон, розигии иттилоотӣ, истифодаи рифола ҳамчун воситаи муҳофизат дар вақти алоқаи ҷинсӣ ва сарбории вирусии номуайян дар ҳолати истифодаи табобати зиддиретровирусӣ, ки дар ҳолати он тибқи тадқиқотҳои илмии ҷаҳонии муосир, хатари сирояти вируси норасоии масунияти одам хеле паст мегардад, ба инобат гирифта намешаванд.

98. Дар солҳои охир амалияи қабули санадҳои қонунгузорӣ оид ба ташхиси ҳатмии вируси норасоии масунияти одам ҳангоми ба кор ва ба таҳсил қабул шудан ба назар мерасад, ки хилофи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, инчунин меъёрҳои байналмилалии ҳуқуқи инсон, ки ҳуқуқи шахсони гирифтори вируси норасоии масунияти одамро барои меҳнат ва таълим маҳдуд менамояд. Таҳлили иловагии қонунгузории амалкунанда ва таъсири он ба ҳуқуқи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва гурӯҳҳои осебпазири аҳолӣ зарур мебошад.

99. Барои баланд бардоштани самаранокии чорабиниҳои пешгирикунанда дар байни гурӯҳҳои осебпазири аҳолӣ қонунгузорӣ дар самти ҷавобгарии ҷиноятӣ ва маъмурӣ такмилталаб мебошад. Дар ин самт инчунин масъалаҳои декриминализатсияи вируси норасоии масунияти одам, нигоҳдории моводи нашъаовар барои истифодаи шахсӣ, татбиқи моддаҳои маъмурӣ нисбати шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ, татбиқи чораҳои алтернативии ҷазо, табобати нашъамандӣ ҳамчун алтернатива барои чораҳои ҷазои ҷиноятӣ ба стандартҳои байналмилалӣ мутобиқ намудан зарур аст.

100. Барои муқовимати пурсамар бо эпидемияи вируси норасоии масунияти одам бояд ҳамаи намояндагони гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазир бе истисно дастрасӣ ба ташхис, барномаҳои пешгирикунанда, табобат ва дигар хизматрасониҳои вобаста ба вируси норасоии масунияти одам дар асоси риояи ҳуқуқи инсон дошта бошанд.

101. Тадқиқоти сатҳи таъбиз нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, нишон дод, ки табъиз яке аз монеаҳо барои самаранок муқовимат намудан ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам боқӣ мемонад. Шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, ки дар тадқиқот иштирок намудаанд, ишора кардаанд, ки ҳангоми гирифтани кумаки тиббӣ, ҳангоми ба кор қабул шудан, дастрасӣ ба таълим, дар ҳаёти ҷамъиятӣ ва инчунин фоизи баланди табъизи дохилӣ, аз қабили худро гунаҳкор ҳисобидан ва ё хоҳиши даст ба худкушӣ задан бо ин масъала рӯ ба рӯ шудаанд. Заноне, ки бо вируси норасоии масунияти одам зиндагӣ мекунанд, бештар (95 фоиз) нисбати мардон ба табъиз ва тамғагузорӣ рӯ ба рӯ шудаанд.

102. Як қатор чорабиниҳо, ба монанди иттилоотӣ, тарғиботӣ ва таълимӣ, ки ба паст намудани табъиз ва тамғагузорӣ нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда равона карда шудаанд, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам гузаронида мешаванд. Чорабиниҳои тарғиботӣ ва таълимӣ дар байни гурӯҳҳои гуногуни кормандони ташкилотҳои давлатии расонандагони хизматрасониҳо, намояндагони воситаҳои ахбори омма ва ғайра гузаронида мешаванд. Чорабиниҳои таълимӣ дар байни кормандони ҳифзи ҳуқуқ бо мақсади паст намудани омилҳои таъбиз ва тамғагузорӣ нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва гурӯҳҳои осебпазир арзиши махсус доранд.

103. Чорабиниҳо омӯзишӣ барои кормандони судҳо ва адвокатҳо мунтазам гузаронида мешаванд, ки барои таъмин намудани шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бо дастрасии адолати судӣ ва расонидани кумаки ҳуқуқии самаранок нигаронида шудаанд.

104. Масъалаи паст намудани сатҳи табъиз ва тамғагузорӣ нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар барномаҳои таълимии такмили ихтисоси кормандони соҳаи тандурустӣ ва маориф ворид карда шуда, мутахассисони соҳа мунтазам бо омӯзишҳо фаро гирифта мешаванд.

105. Нақши назаррасро дар масъалаҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва ташаккули муносибати таҳаммулпазир нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунандаро ходимони динӣ мебозанд. Кумитаи дин, танзими анъана ва ҷашну маросими назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон курсҳои омӯзишӣ оид ба масъалаҳои вируси норасоии масунияти одам

барои 1472 имомхатибу имоми масҷидҳои ҷомеъ ва панҷвақта ташкил намуда, чорабиниҳои мазкур дар солҳои минбаъда низ ба нақша гирифта мешаванд.

106. Ташаккули афкори ҷомеа, аз ҷумла оид ба масъалаҳои сирояти вируси норасоии масунияти одам дар воситаҳои ахбори омма ба таври назаррас мусоидат менамояд. Воситаҳои ахбори омма имконият доранд, ки ба масъалаҳои вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният диққат дода, дар пешкаши маълумотҳо оид ба пешгирӣ ва табобати ин беморӣ саҳмгузор бошанд.

107. Риояи ҳуқуқи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда асосан аз тарафи ташкилотҳои ҷамъиятии ҳуқуқи инсон арзёбӣ карда мешавад ва на дар ҳама ҳолат маълумот оид ба чораҳои андешида ва натиҷаҳои онҳо дастрас карда мешаванд.

108. Ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва ҷомеа дар муқовимат бо вируси норасоии масунияти одам нақши муҳим дошта, иштироки фаъолона дар иҷрои барнома, дастрасӣ бо гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазири аҳолӣ, ҳифзи ҳуқуқи инсон ва кафолати банақшагирии шаффофи иҷро, арзёбӣ ва сафарбаркунии захираҳо нақши муҳимро мебозанд.

109. Ташкилотҳои ҷамъиятии дар самти вируси норасоии масунияти одам фаъолияткунанда дар васеъ намудани ташхис дар байни гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазири аҳолӣ, инчунин роҳандозии беморон бо ташхиси мусбати аввалияи вируси норасоии масунияти одам ба марказҳои минтақавии пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам барои ташхиси минбаъдаи вируси норасоии масунияти одам мусоидат менамоянд.

110. Дар ҷумҳурӣ гузаронидани ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар сатҳи ҷомеа бо усули молишаки милк ва худтесткунонӣ, ки дар васеъ намудани ташхис мусоидат менамояд, ба роҳ монда шуд. Дар айни замон ин усулҳо дар заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ба роҳ монда шуда, инкишофи таҷрибаи мазкур дар солҳои минбаъада зарур мебошад.

111. Маблағгузории фаъолияти ташкилотҳои ҷамъиятие, ки дар самти вируси норасоии масунияти одам фаъолият менамоянд, бапуррагӣ аз ҳисоби дастгирии донорҳои байналмиллалӣ татбиқ мегардад. Ҳаммаблағгузории ташкилотҳои ҷамъиятӣ аз буҷети давлатӣ барои расонидани хизматрасониҳо доир ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни гурӯҳҳои калидии аҳолӣ пешбинӣ кардан мувофиқи мақсад мебошад. Дар назар аст, ки дар солҳои 2021-2025 механизми қарордодҳои иҷтимоии ташкилотҳои ҷамъиятӣ ба пуррагӣ таҳия шуда, ҳаммаблағгузории ташкилотҳои ҷамъиятӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ марҳила ба марҳила оғоз хоҳем гашт.

112. Дар Тоҷикистон баҳодиҳии хароҷоти миллӣ вобаста ба бемории пайдошудаи норасоии масуният, ки таҳлили хароҷотҳои аввалиндараҷаи ҷумҳуриро барои вируси норасоии масунияти одам

муайян менамояд, ворид карда шудааст. Ҳисоботи баҳодиҳии хароҷотҳои миллӣ вобаста ба бемории пайдошудаи норасоии масуният дар ду сол як маротиба гузаронида шуда, дар солҳои оянда низ гузаронида мешавад.

113. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дастгирии миллии чорабиниҳои зиддиэпидемикии вируси норасоии масунияти одамро асосан ба таври захираҳои инсонӣ, музди меҳнати кормандон, иморат ва хароҷотҳои ҷорӣ, инчунин ҷисман харидорӣ намудани тестҳои ташхисӣ ва маводи доруворӣ барои табобати бемориҳои ҳамрадиф пешниҳод менамояд. Вобаста ба ин, дар солҳои охир зина ба зина хароҷот барои пешгирӣ ва мубориза бар зидди сирояти вируси норасоии масунияти одам аз ҳисоби буҷети давлатӣ, аз ҷумла аз ҳисоби мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои харидории тестҳои ташхисӣ дар навбати аввал барои занони ҳомила, мавод барои хӯроки сунъии навзодоне, ки аз модарони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам таваллуд мешаванд, инчунин барои пардохти кумакпулиҳои иҷтимоии барои кӯдакони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам то синни 16-сола зиёд мегарданд. Давом додани чорабиниҳои мазкур дар солҳои минбаъда низ бояд пешбинӣ карда шавад.

114. Маблағгузории чораҳои ҷавоби миллӣ бар зидди эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ба кумаки беруна вобастагӣ дошта, зиёда аз 80 фоизи барнома, аз ҷумла харидории маводи доруворӣ ва амалӣ намудани барномаҳои пешгирикунанда дар байни гурӯҳҳои осебпазири аҳолӣ аз тарафи шарикони рушд маблағгузорӣ карда мешаванд. Дар барномаи мазкур бо дар назар доштани камшавии маблағгузории беруна марҳила ба марҳила зиёд гардидани маблағгузории дохилӣ аз буҷети давлат ба нақша гирифта мешавад.

115. Нақшаи гузариш аз маблағгузории донорӣ ба маблағгузории дохилӣ дар самти вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният таҳия шуда, бояд зина ба зина аз соли 2022 оғоз гардад.

116. Таҳлили тақсимоти маблағҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам барои таъсири самарабахш ба барнома дар асоси маълумот оид ба тақсимоти маблағҳо гузаронида ва ҳисоб карда шуд, ки:

- ҳангоми 100 фоиз зиёдшавии буҷети солона то 2030 сол мумкин аст 40 фоизи ҳодисаҳои эҳтимолии нави сирояти вируси норасоии масунияти одам (тақрибан 5900 ҳолат) ва 45 фоизи фавт (2700), ки бо вируси норасоии масунияти одам алоқаманд мебошанд, пешгирӣ карда шавад;

- агар маблағгузорӣ то 200 фоиз зиёд карда шавад, шумораи ҳодисаҳои нав мумкин то 60 фоиз (зиёда аз 9,000 ҳодиса) ва шумораи фавт 60 фоиз (зиёда аз 3,500 ҳодиса) пешгирӣ шавад.

117. Дар натиҷаи таҳлили маълумоти бадастомада тавсияҳои зерин дода мешаванд:

- васеъ намудани табобати зиддиретровирусӣ ва пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак;
- маблағгузории барномаҳои ташхисию пешгирикунандаи вируси норасоии масунияти одам дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ бояд 2 маротиба зиёд карда шавад;
- бо дар назар доштани он, ки зиёда аз 20 фоизи ҳолатҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ ба қайд гирифта шудааст, ҳангоми дарёфти захираҳои иловагӣ чобариниҳои пешгирикунандаи вируси норасоии масунияти одам дар байни гурӯҳи мазкур дар солҳои минбаъда бояд васеъ карда шаванд.

4. НАТИҶАҲОИ АСОСӢ

118. Тоҷикистон дар марҳилаи ҷамъшавандаи эпидемия дар байни гурӯҳҳои дорои хатари баланд, ки сатҳи паҳншавии вируси норасоии масунияти одам аз 20 фоиз паст мебошад, боқӣ мемонад, аз ҷумла:

- солҳои охир сатҳи фавт вобаста ба вируси норасоии масунияти одам 5 фоиз паст шудааст;
- паҳншавии вируси норасоии масунияти одам дар байни нашъамандони тазриқӣ 8 фоиз ва дар байни шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ 9 фоиз паст шудааст;
- шумораи ҳолатҳои гузариши вируси норасоии масунияти одам ба роҳи истифодаи маводи нашъадор ба роҳи тазриқӣ дар сохтори ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам аз 21,4 фоиз то 10,1 фоиз паст шудааст;
- фарогирӣ бо ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар давраи иҷрои барнома 2,1 маротиба зиёд шуда 11,6 фоизи аҳолиро ташкил медиҳад;
- алгоритми ташхис боздид шуда, усулҳои иноватсионӣ, аз ҷумла истифодаи тестҳои фаврӣ, тесткунонӣ дар заминаи ташкилотҳои ҷамъиятӣ, худтесткунонӣ, индекси тесткунонӣ ворид карда шудаанд;
- таҷрибаи харидории тестҳо барои занони ҳомила барои ташхиси вируси норасоии масунияти одам аз ҳисоби маблағгузории давлатӣ ворид карда шуд;
- таъин намудани табобати зиддиретровирусӣ дар байни беморони вируси норасоии масунияти одам новобаста аз сатҳи ҳуҷайраҳои CD4;
- ташхиси вируси норасоии масунияти одам ва пешниҳоди табобати зиддиретровирусӣ дар сатҳи муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарӣ оғоз гардидааст;
- нишондодҳои расидан ба стратегияи байналмилалӣ 67,4 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар бораи мавқеи худ огоҳӣ доранд, 80,6 фоизи онҳо табобати

зиддиретровирусӣ мегиранд ва 74,0 фоиз аз табобатгирандагон сарбории вирусии номуайян доранд, ташкил медиҳанд;

- расидан ба фарогирии баланди фоизи табобати намояндагони гурӯҳҳои осебпазир, 91,0 фоиз нашъамандони тазриқӣ ва 87,2 фоизи шахсони расонандаи хизматҳои шаҳвонӣ табобати зиддиретровирусӣ мегиранд.

5. МУШКИЛОТИ АСОСӢ

119. Дар Тоҷикистон шумораи нави сирояти вируси норасоии масунияти одам 20 фоиз афзоиш меёбад. Ба ғайр аз ин, мушкилиҳои асосӣ дар самти вируси норасоии масунияти одам боқӣ мемонанд, аз ҷумла:

- айни замон мӯътадилшавии вазъи эпидемиологӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам вуҷуд надорад;

- роҳи гузариши вируси норасоии масунияти одам тавассути алоқаи ҷинсӣ тамоюли болоравӣ дорад, ки ин хавфи паҳншавии васеи сирояти вируси норасоии масунияти одамро дорад;

- ҳиссаи занон дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда 5 фоиз афзуда, наздики 40 фоизро ташкил медиҳад;

- сатҳи баланди хавфи рафтори хатарнок ва нокифояи фарогирӣ бо барномаҳои пешгирикунанда дар байни гурӯҳҳои дорои хатари баланд барои паҳншавии минбаъдаи сирояти вируси норасоии масунияти одам нақши асосиро мебозанд;

- зиёд шудани ҳолатҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ онҳоро ҳамчун гурӯҳи мақсаднок барои барномаҳои пешгирикунанда пешбинӣ намоянд;

- Тоҷикистон дар айни замон ба ҳадафҳои барҳамдиҳии интиқоли вируси норасоии масунияти одам бо роҳи аз модар ба кӯдак (2,7%) нарасидааст;

- Тоҷикистон то ҳол ба мақсадҳои стратегияи байналмилалӣ нарасидааст. Танҳо 67,4 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар бораи бемории худ маълумот доранд, 80,6 фоизи онҳо бо табобати зиддиретровирусӣ фаро гирифта шудаанд ва 74 фоизе, ки табобат мегиранд, сарбории вирусии номуайян доранд;

- дар 29,3 фоизи ҳолатҳо ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар марҳилаҳои дери беморӣ гузаронида шудааст;

- тамоюли болоравии ҳодисаҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни кӯдакони то 14-сола дида мешавад;

- фавти шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бо сабабҳои гуногун 26,9 фоизро аз шумораи умумӣ ташкил медиҳад;

- фавт аз бемории сил 29 фоизро аз ҳамаи ҳолатҳои фавти шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ташкил додааст;

- мавҷудияти монеа барои фароҳам овардани шароит оид ба дастгирии рушди барномаи муқовимат бо эпидемия, аз ҷумла қонунгузорӣ, ки такмилро талаб мекунад, сатҳи баланди табъиз ва тамғагузорӣ нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва гурўҳҳои осебпазири аҳолӣ;

- сатҳи баланди вобастагӣ маблағгузории барнома оид ба вируси норасоии масунияти одам аз саҳмгузорони беруна.

6. САМТҲОИ АСОСИИ БАРНОМА

120. Барнома аз самтҳои зерин иборат мебошад:

1) пешгирии ҳолатҳои нави сирояти вируси норасоии масунияти одам дар байни гурўҳҳои калидӣ ва осебпазири аҳолӣ бо пешниҳоди маҷмўи хизматрасониҳо ва истифодаи усулҳои зерини муосир:

- таъмини намудани дарёфти саривақтии сирояти вируси норасоии масунияти одам ва алоқаманди бо системаи расонидани кумак дар байни гурўҳҳои калидӣ ва гурўҳҳои осебпазири аҳолӣ (муҳоҷирони меҳнатӣ). То охири соли 2025 95 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда аз шумораи гуруҳҳои калидӣ мавқеи худро медонанд;

- таъмин намудани фарогирии васеи гурўҳҳои калидии аҳолӣ бо хавфи зиёд ва гурўҳҳои осебпазир (муҳоҷирони меҳнатӣ) бо дастаи пешгирикунандаи маҷмўи сифати аъло. Паст намудани ҳолатҳои нави вируси норасоии масунияти одам дар байни гурўҳҳои калидӣ ва гурўҳҳои осебпазири аҳолӣ (муҳоҳирони меҳнатӣ) на кам аз 20 фоиз то охири соли 2025;

2) таъмин намудани дастрасии универсалӣ ба табобати бемории вируси норасоии масунияти одам барои калонсолон ва кўдакон мувофиқи стандартҳои байналмилалӣ барои паст намудани фавти алоқаманд бо бемории пайдошудаи норасоии масуният ва беҳтар намудани сифати ҳаёти шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, ки ба фавран таъмин намудани пешниҳоди табобати зиддиретровирусӣ ба ҳамаи калонсолон ва кўдакон пас аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам ва расонидани кумак оид ба нигоҳ доштани беморон дар системаи расонидани кумаки тиббӣ. То охири соли 2025 95 фоизи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бо мақсади гирифтани табобат ва нигоҳубин вобаста ба вируси норасоии масунияти одам дар қайди назорати диспансерӣ қарор доранд. То охири соли 2025 95 фоизи шахсоне, ки мавқеи худро оид ба вируси норасоии масунияти одам медонанд, табобати зиддиретровирусиро давом дода истодаанд. То охири соли 2025 сатҳи

фавт, ки бо бемории пайдошудаи норасоии масуният алоқаманд мебошад, 50 фоиз паст мешавад;

3) паст намудани ҳолатҳои интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак ва муҳайё намудани шароит барои барҳамдиҳии ин роҳи гузариши сирояти вируси норасоии масунияти одам, ки ба васеъ намудани фарогирӣ ва баланд бардоштани сифати хизматрасониҳо ба занони ҳомила оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак ва ташхиси барвақтии вируси норасоии масунияти одам дар байни навзодон ва паст намудани сатҳи интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак то 2 фоиз ва аз ин камтар то соли 2025;

4) таъмин намудани бехатарии хун ва беҳтар намудани назорати сироят дар муассисаҳои системаи тандурустӣ бо ворид намудани технологияи муосир ба сохтори хун, баланд бардоштан аз ҷиҳати даромаднокӣ ва молиявии муассисаҳо барои пурзӯр намудани назорати бехатарии хуни донорӣ амалӣ гардида, дар ин раванд 100 фоизи хуни донорӣ ва ҷузъҳои он аз ташхиси вируси норасоии масунияти одам мувофиқи тавсияҳои Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ мегузаранд. Инчунин, таъмини назорати самараноки сироятӣ ва роҳ надодан ба ҳолатҳои интиқоли дохилибеморхонагии вируси норасоии масунияти одам ва баҳодиҳии вазъи назорати сироят гузаронида шуда, ба амалиётҳои назорати сироят мунтазам таъмин карда мешаванд;

5) баланд бардоштани маълумотнокӣ ва пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни ҷавонон, наврасон, занони ҷавон ва духтарон. Дар ин самт мусоидат ба баланд бардоштани сатҳи маълумотнокӣ ва донишу рушди барномаҳои пешгирӣ дар байни ҷавонон, наврасон, алалхусус дар байни занони ҷавон ва духтарон муҳим арзёбӣ мегардад. Банақшагирӣ ва афзоиши сатҳи маърифатии занони ҷавон ва духтарони синни 15 то 24 оид ба дуруст донистани роҳҳои гузариш ва усулҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одам то охири соли 2025 95 фоиз баланд бардошта мешавад;

6) бартараф намудани монеаҳои мавҷуда ва мустаҳкам намудани муҳити дастгирикунанда барои ҷавоби самараноки миллӣ ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам, ки ба:

- бартараф намудани монеаҳои мавҷуда барои ҷавоби самараноки миллӣ ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам дар соҳаи амалисозии ҳуқуқҳои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, гурӯҳҳои осебпазири аҳолӣ ва дигар шахсоне, ки зери таъсири эпидемия мебошанд ва таъмини дастрасии васеъ ба адолати судӣ барои онҳо. Қонунгузорӣ ва сиёсат барои бартараф кардани монеаҳои мавҷуда дар татбиқи самарабахши барномаҳои оид ба муқовимат ба вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният ва истифодаи пурраи ҳуқуқҳои

шахсони бо вируси норасоии масунияти одам сироятёфта, гурӯҳҳои калидии аҳолии ва дигар шахсоне, ки зери таъсири эпидемия мебошанд такмил дода мешавад;

- паст кардани табъиз ва решакан кардани тамғагузорӣ ва зӯроварӣ нисбат ба одамони бо вируси норасоии масунияти одам сироятёфта, гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазири аҳолӣ ва одамони дигаре, ки эпидемия онҳоро таъсир расонидааст. Маълумот дар бораи индекси таъбиз аз паст шудани табъиз ва тамғагузорӣ дар муқоиса бо соли 2015 шаҳодат медиҳад;

- таъмини заминаи моддию техникӣ ва баланд бардоштани неруи кадрии хадамот оид ба муқовимат бо эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният равона мегардад.

7. МАБЛАЃГУЗОРИИ БАРНОМА

121. Арзиши умумии Барнома дар тӯли панҷ сол 486688281 сомонӣ (баробар ба 50174050 доллари ИМА) мебошад. Талаботи маблаѓгузории Барнома аз 95253866 сомонӣ барои соли 2021 то 102339556 сомонӣ барои соли 2025 мебошад. Афзоиши буҷет бо тадриҷан васеъ шудани хизматрасониҳо оид ба чорабиниҳои пешгирикунанда ва табобатӣ алоқаманд мебошад. Норасоии маблаѓгузорӣ барои иҷрои Барнома тахминан 32 фоизро ташкил медиҳад (тибқи замимаҳои 1 ва 2).

8. ҲАМОҲАНГСОЗӢ ВА ШАРИКӢ

122. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси консепсияи се принсипҳои зерин оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам дастурҳо медиҳад:

- чаҳорчӯбаи ягонаи амалиёт оид ба вируси норасоии масунияти одам барои муқовимати миллӣ, ки ҳамаи фаъолон ва фаъолиятҳоро дар дохил ва берун аз соҳаи тандурустӣ муттаҳид менамояд;

- мақомоти ягонаи ҳамоҳангсозии миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам;

- системаи ягонаи назорат ва баҳодиҳии иҷрои барномаҳои вокуниш ба вируси норасоии масунияти одам, таъмини масъулият дар иҷрои ин барнома.

123. Ҳамоҳангсозии ҳамаи фаъолиятҳо дар самти муқовимат бо вируси норасоии масунияти одам дар ҷумҳурӣ аз ҷониби Кумитаи миллии ҳамоҳангсозӣ оид ба мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардонида мешавад. Кумитаи мазкур иҷроиши барномаро назорат мекунад, сиёсати роҳнамоӣ ва дастгириҳои берунаро муайян месозад.

124. Сохтори идоракунӣ ва ҳамоҳангсозии миллӣ намояндагӣ ва иштироки бахши давлатиро дар заминаи бисёрсоҳавӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ дар сатҳи миллӣ ва ғайримутамарказ инъикос мекунад. Амалисозӣ ва идоракунии барнома як қатор механизмҳо ва воситаҳоро талаб мекунад, аз ҷумла фаъолиятҳои соҳавӣ ва байнисоҳавӣ, таҳия, таҷдиди барномаҳои соҳавии вазоратҳои соҳавӣ, нақшаҳои амалиёти ҳарсола бо пешниҳоди пурраи фаъолият, шарикон, ҳадафҳо ва буҷет.

125. Ташкилотҳои ҷамъиятӣ доираи васеи фаъолиятҳоро мустақиман дар байни баҳрабардорони барнома иҷро мекунанд, шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, калидӣ, осебпазир ва дигар гурӯҳҳои аҳолӣ, ки захираҳои инсонӣ, таҷриба ва амалияи худро таъмин мекунанд.

126. Созмони Милали Муттаҳид дар сафарбаркунии захираҳо ва ба даст овардани маблағгузории донорӣ, дар амалисозии барномаҳои дастгирии техникӣ ва коршиносон, инчунин таҷрибаҳои беҳтарини ҷаҳонӣ барои мутобиқ шудан ба шароити ҷумҳурӣ кумак мерасонад. Созмонҳои байналмилалӣ ва донорҳо кумаки молиявӣ ва техникиро дар иҷрои амалҳо дар ҳама сатҳҳо, аз ҷумла эҷоди неруи кадрӣ, таҳқиқот, банақшагирӣ, ҳамоҳангсозӣ, мониторинг ва харид идома хоҳанд дод.

9. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

127. Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон нақшаи мониторинг ва баҳодиҳии барномаи мазкурро таҳия ва тасдиқ менамояд.

128. Вазорату идораҳои далхдор ҳар сол то 10 декабр ба Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иҷрои Барнома маълумот пешниҳод менамоянд.

Замимаи 2

ба қарори Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 27

феврали соли 2020, № 50

Нақшаи амалигардонии

Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

	Номгӯи чорабиниҳо	Солҳо (бо сомонӣ)						Сарчашмаи маблағгузорӣ
		2021	2022	2023	2024	2025	Масъули иҷро	
1. ПЕШГИРИИ ҲОЛАТҲОИ НАВИ СИРОЯТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ДАР БАЙНИ ГУРӮҲҲОИ КАЛИДӢ ВА ОСЕБПАЗИРИ АҲОЛӢ БО ПЕШНИҲОДИ БАСТАИ МАҶМӮИ ХИЗМАТРАСОНИҲО ВА ИСТИФОДАИ УСУЛҲОИ МУОСИР								
	Харидории маводи ташхисӣ (ташхиси иммуноферментӣ, тестҳои фаврӣ бо истифода аз молишаки милк) барои таъмини дастрасӣ ба маслиҳатдиҳӣ ва ташхиси гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазири аҳолӣ	900000	1200000	1400000	1500000	1600000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ оид ба мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва табларза, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
	Васеъ намудани маслиҳатдиҳӣ ва ташхиси фаврӣ дар байни гурӯҳҳои	451000	462000	473000	484000	495000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои

	аҳолӣ дорои хатари баланд сирояти вируси норасоии масунияти одам дар заминаи 15 ташкилоти ҷамъиятӣ бо истифода аз молишаки милк ва васеъ намудани худтесткунонии вируси норасоии масунияти одам						Тоҷикистон	буҷетӣ
	Васеъ намудани ташхиси алоқамандон (хариди тестҳо, омӯзиш, дастгирии корҳои саҳроӣ)	250000	300000	350000	400000	450000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	Таҷдид ва боздиди алгоритми ташхиси вируси норасоии масунияти одам, аз ҷумла ташхис дар заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ва худтесткунонӣ	0	50000	0	0	60000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ	Созмони умумҷаҳонии тандурустӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
	Таҷдид ва боздиди тартиби азназаргузаронии тиббӣ барои ошкор намудани вируси норасоии масунияти одам ва назорати тиббии шахсони мубталои вируси норасоии масунияти одам дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	100000	0	0	120000	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи муштараки Созмони Милали Муттаҳид оид ба вируси норасоии масунияти одам, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	Дастгирии кормандони саҳроии ташкилотҳои ҷамъиятӣ, нуқтаҳои боварӣ ва ҳуҷраҳои дӯстонаи марказҳои вируси норасоии масунияти одам оид ба васеъ намудани маслиҳатдиҳӣ ва ташхиси ихтиёрии вируси норасоии масунияти одам	2500000	2500000	2500000	2500000	2500000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
	Васеъ намудани ташхиси фаврӣ дар байни маҳкумшудагон дар тавқифгоҳи тафтишотӣ ва муассисаҳои ислоҳӣ	150000	160000	170000	1800000	1900000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
	Ворид намудани системаи равонасозии ташкилотҳо	200000	220000	240000	2400000	2400000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Маблағҳои буҷетӣ, Хазинаи глобал

	и ҷамъиятӣ ва муассисаҳои тандурустӣ барои таъмини хизматрасониҳо ба гурӯҳҳои калидии аҳолӣ алоқаманд ба вируси норасоии масунияти одам						аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ӣ, шарикон
	Гузарониданичорабиниҳо, аксияҳои маълумотдиҳию таблиғотӣ оид ба ҷалби аҳолӣ ба маслиҳатдиҳӣ ва ташхиси ихтиёрӣ ба вируси норасоии масунияти одам	250000	300000	350000	400000	450000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ, Хазинаи глобалӣ, шарикон
0	Хариди маводи ташхисии фаврӣ ва имуноферментӣ барои фарогирии ташхиси муҳоҷирони меҳнатӣ	1000000	1000000	1000000	1000000	1000000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ, Хазинаи глобалӣ, шарикон

1	Дар заминаи сомонаи муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам» таҳия ва ворид намудани платформа барои баҳодиҳии хавфи сироятёбии вируси норасоии масунияти одам ба таври пинҳонӣ	250000	220000	100000	100000	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ, Хазинаи глобалӣ, шарикон
2. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ НАШЪАМАНДОНИ ТАЗРИҚӢ ВА ШАРИКОНИ ҶИНСИИ ОНҲО								
2	Хариди сӯзандоруҳои яккарата, рифолаҳо барои барномаи паст кардани зарар	4179200	4245800	4318700	4338850	4360680	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

3	Харидории метадон барои барномаи табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ ва харидории налоксон барои барномаҳои ташкилоти ҷамъиятӣ ва муассисаҳои тандурустӣ	3325100	3340345	3365780	3374770	3387090	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
4	Дастгирии фаъолияти 60 нуқтаи боварӣ дар заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ва муассисаҳои тандурустӣ аз ҳисоби маблағгузории беруна ва давлатӣ	3044000	3290000	3304000	3520000	3610000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

5	Ҳамма блаѓгузории давлатии 10 ташкилоти ҷамъиятӣ, ки хизматрасониҳо оид ба сирояти вируси норасоии масунияти одамро барои нашъамандони тазриқӣ мерасонанд	0	300000	400000	500000	600000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
6	Пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба солимии ҷинсӣ ва репродуктивӣ, аз ҷумла бемориҳои сироятии ҷинсӣ барои нашъамандони тазриқӣ ва шарикони ҷинсии онҳо	250000	300000	350000	350000	350000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаѓҳои буҷетӣ, Хазинаи глобалӣ, шарикон

7	Нашр намудани маводи иттилоотию маърифатӣ оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам, ҳифзи ҳуқуқ ва ҳуқуқи инсон барои нашъамандони тазриқӣ	200000	220000	250000	250000	300000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблаѓҳои буҷетӣ
8	Васеъ намудани шабакаи табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ ва таҷҳизонидани онҳо бо таҷҳизоти иловагӣ, маводи масрафӣ ва маҷмӯи гигиенӣ барои марказҳои мавҷудаи табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ	850000	900000	950000	950000	970200	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблаѓҳои буҷетӣ

9	Дастгирии нуқтаҳое, ки хизматрасониҳои ҳамгирошуда ба шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда – нашъамандони тазриқӣ (табобати зиддиретровирусӣ, табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ, сил, бемориҳои ҳамрадиф ва ғайра) мерасонанд	500000	550000	600000	600000	600000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

0	Омӯзиши кормандони соҳаи тиб, ки дар сайтҳои таҷрибаи пешқадам фаъолият намуда, кумаки тиббию санитарӣ мерасонанд ва бозомӯзии онҳо	100000	120000	100000	120000	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
1	Таҷдид /боздиди сиёсати пешниҳоди хизматрасониҳо барои нашъамандони тазриқӣ (табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ, ивази сӯзандоруҳо ва ғайра)	289900	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

2	Таъмини мониторинги мунтазами сифати хизматрасониҳо ва таълими кормандони тиб дар марказҳои табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ	2 00500	2 22500	2 30500	2 40000	24 2000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
3	Омӯзиши кормандони ташкилоти ҷамъиятӣ ва нуқтаҳои боварӣ оид ба барномаи паст кардани зарар, равонасозии иҷтимоӣ ва пешгирии оқибатҳои зиёдзаҳролудшавӣ аз маводи афюнӣ	0	4 50000	0	4 20090	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

4	Омўзиш барои кормандони ҳифзи ҳуқуқ оид ба вируси норасоии масунияти одам ва волояти қонун, инчунин малакаҳои расонидани кумак ба нашъамандони тазриқӣ оид ба пешгирии оқибатҳои зиёдзаҳролудшавӣ аз маводи афюнӣ	200 000	201 500	210 000	220 000	240 000	Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

5	Харита созӣ ва баҳодиҳӣ оид ба коҳиши зарар барои нашъамандони тазриқӣ дар ҷумҳурӣ ва омӯзиши ҳолати кунунии нашъамандӣ барои баланд бардоштани самаранокии барномаҳо	190500	350000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблаґҳои буҷетӣ
6	Гузаронидани назорати дидбонии эпидемиологӣ дар байни нашъамандони тазриқӣ, аз ҷумла баҳодиҳии шумораи тахминии ин гурӯҳ	0	485000	0	0	510000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблаґҳои буҷетӣ
3. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ НАМОЯНДАГОНИ ДИГАР ГУРӮҲҲОИ ДОРОИ ХАТАРИ БАЛАНД ВА ШАРИКОНИ ҶИНСИИ ОНҲО								
7	Хариди рифола, любрикантҳо ва доруворӣ барои	2331920	2452200	2604100	2735150	2776340	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва

	намояндагони дигар гурӯҳҳои дорои хатари баланд ва шарикони ҷинсии онҳо						аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	маблағҳои буҷетӣ
8	Дастгирии фаъолияти 25 ҳуҷраи дӯстона дар заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ва муассисаҳои тандурустӣ барои намояндагони дигар гурӯҳҳои дорои хатари баланд ва шарикони ҷинсии онҳо	1358800	1460480	1543250	1575200	1615500	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
9	Ҳамма блағгузории давлатии 10 ташкилоти ҷамъиятӣ, ки хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам ва	0	300000	400000	500000	600000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

	бемориҳои сирояти ҷинсӣ барои гурӯҳҳои дорои хатари баланд мерасонанд							
0	Таҳия ва чопи маводи таълимию маърифатӣ оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам, муҳофизати ҳуқуқ ва ҳуқуқи инсон барои гурӯҳҳои дорои хатари баланд ва шарикони ҷинсии онҳо	348000	220000	242000	275000	330000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
1	Таълими кормандони соҳаи тандурустӣ, ташкилоти ҷамъиятӣ ва ҳуҷраҳои дӯстона бо асосҳои	400000	150000	410000	160000	420000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	пешниҳоди хизматрасонӣ оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам ва бемориҳои сирояти ҷинсӣ, аз ҷумла равонасози и иҷтимоии гурӯҳҳои дорои хатари баланд							
2	Чорабиниҳои маълумотдиҳӣ оид ба пешгирии бемориҳои сироятии ҷинсӣ ва вируси норасоии масунияти одам дар байни гурӯҳҳои дорои хатари баланд	150000	150000	150000	150000	150000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Фонди аҳолии Созмони Милали Муттаҳид
3	Дастгирии техникию экспертӣ ба муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии пешгирӣ	50000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикисто	Фонди аҳолии Созмони Милали Муттаҳид

	ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам»						н	
4	Чорабиниҳои пешгирикунанда оид ба паст намудани сатҳи табъиз ва тамғагузорӣ дар байни гурӯҳҳои дорои хатари баланд	100000	100000	100000	100000	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Фонди аҳолии Созмони Милали Муттаҳид
5	Харитасозии фаъолиятҳо барои гурӯҳҳои дорои хатари баланд дар ҷумҳурӣ ва гузаронидани назорати дидбонии эпидемиологӣ, аз ҷумла баҳодиҳии шумораи тахминии ин гурӯҳ	190500	790000	0	0	860000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
4. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ШАХСОНЕ, КИ ДАР ҶОЙҲОИ АЗ ОЗОДИ МАҲРУМ ҚАРОР ДОРАНД								
6	Хариди рифола,	10635	107832	10868	11018	1113556	Вазорати	Хазинаи

	сӯзандорухҳои яккарата ва метадон барои барномаи паст кардани зарар дар муассисаҳои ислоҳӣ	20	0	78	56		адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
7	Дастгирии фаъолияти ташкилоти ҷамъиятӣ, ки барномаҳои пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам амалӣ карда, ба собиқ маҳбусон равонасозии иҷтимоӣ мерасонанд	3 30000	3 50000	3 70000	3 80000	40 0000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
8	Ҳамма блағгузории давлатии 3 ташкилоти ҷамъиятӣ, ки хизматрасониҳоро оид ба вируси норасоии масунияти одам ба шахсони озодшуда мерасонан	0	0	3 00000	3 50000	40 0000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

	д							
9	Таҳия ва чопи маводи таълимию маърифатӣ оид ба пешгирии сирояти вируси норасоии масунияти одам ва бемориҳои сироятии ҷинсӣ барои маҳкумшудагон	48200	50000	52200	54000	56000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
0	Омӯзиши кормандони муассисаҳои ислоҳӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ оид ба пешниҳод ва ташкил намудани хизматрасониҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одам, равонасозии иҷтимоӣ ва ҳолатҳои бемориҳои сироятии ҷинсӣ, инчунин	165000	170000	175000	170000	170000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

1	оид ба асосҳои барномаи коҳиши зарар ва табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ							
1	Дастгирӣ ва васеъ намудани фарогирии табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ дар муассисаҳои ислоҳӣ	60000	70000	80000	90000	100000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
2	Харидорӣ ва васл намудани таҷҳизоти ташхиси иммуноферментӣ ва таъмини маводи (реагентҳо) барои раёсати тиббии сарраёсати иҷрои ҷазои ҷиноятӣ	150000	20000	20000	20000	20000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
3	Арзёбии муштарак дар муассисаҳо	55000	55000	55000	55000	55000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии	Хазинаи глобалӣ,

	и ислоҳӣ бо мақсади назорати раванди қабули табобати зиддиретровирусии беморон						Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
4	Харидорӣ ва васл намудани таҷҳизот, инчунин таъсиси системаи назорати электронии ҳодисаҳои вируси норасоии масунияти одам дар муассисаҳои ислоҳӣ (3/1, 3/2, 3/3, 3/4)	150000	25000	25000	25000	25000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
5	Мунтазам гузаронидани омӯзиш дар байни кормандони тиббии муассисаҳои ислоҳӣ оид ба табобати зиддиретровирусӣ ва тартиби ҳисоботдиҳии маводи	350000	420000	430000	440000	450000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	доруворӣ, пайгирии электронӣ ва инчунин ташаккул ва дастгирии риояи табобати зиддиретровирусӣ бо ёрии ташкилоти ҷамъиятӣ							
6	Гузаронидани назорати дидбонии эпидемиологӣ дар байни маҳкумшудагон	0	3 05000	0	0	35 0000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
5. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ МУҲОҶИРОНИ МЕҲНАТӢ								
7	Хариди рифола барои тақсим намудан дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ ва аҳли оилаи онҳо	8 000000	8 200000	8 400000	8 600000	88 00000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

							аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
8	Татбиқи чорабиниҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ ҳам дар дохил ва ҳам дар беруни ҷумҳурӣ, аз ҷумла тақсимоти маводи таълимию маърифатӣ ва рифола, бо ҷалби ташкилоти ҷамъиятӣ дар ноҳияҳои сатҳи баланди паҳншавии вируси норасоии масунияти одам	600000	670000	710000	740000	770000	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
9	Омӯзиши мунтазами шахсоне, ки тавассути нақлиёти заминӣ ва	310000	310000	310000	310000	310000	Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

0	ҳавоӣ аз кишвар мераванд, оид ба вируси норасоии масунияти одам, намоиши видеороликҳо тавассути мониторҳо дар фурудгоҳҳо, истгоҳҳои роҳи оҳан ва автовокзалҳо, инчунин дар дохили нақлиёт							
0	Дастгирии фаъолияти 15 ҳуҷраи дӯстона барои машварат ва хизматрасонӣ ба муҳоҷирон, аз ҷумла ворид намудани ташхиси вируси норасоии масунияти одам бо истифодаи тести луоби даҳон ва фаъолияти	3600000	3820000	4040000	4260000	4480000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи минтақавии пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва дигар бемориҳои сироятӣ, дигар шарикони рушд

	4 дармонгоҳи сайёр барои пешниҳоди хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам барои муҳоҷирон ва аҳли оилаи онҳо							
1	Дастрасии як дармонгоҳи сайёр барои хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам барои муҳоҷирони меҳнатӣ ва аҳли оилаи онҳо	0	1000000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи минтақавии пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва дигар бемориҳои сироятӣ, дигар шарикони рушд
2	Таҳия ва нашри маводи таълимӣ ва иттилоотӣ барои пешгирии вируси норасоии	400000	420000	440000	460000	480000	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, Вазорати тандуруст	Барномаи минтақавии пешгирии вируси норасоии

3	масунияти одам ва бемориҳои сироятии ҷинсӣ барои муҳоҷирони меҳнатӣ						ӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ	масунияти одам ва дигар бемориҳои сироятӣ, дигар шариконии рушд
3	Маъракаҳои иттилоотӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ, аз ҷумла дар ҷойҳои омаду рафти муҳоҷирон (фурудгоҳҳо, вокзалҳо), агентиҳои билетфурӯшӣ, паҳн кардани буклетҳо, ҷалби операторони мобилӣ ва ғайра	300000	310000	320000	330000	340000	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи минтақавии пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва дигар бемориҳои сироятӣ, дигар шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
4	Гузаронидани назорати дидбонии	0	0	450000	0	0	Вазорати тандурустӣ ва	Хазинаи глобалӣ,

	эпидемиологӣ дар байни муҳоҷирони меҳнатӣ						ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Хазинаи глобалӣ	шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
6. ҶОРӢ НАМУДАНИ УСУЛҲОИ ИННОВАТСИОНӢ ОИД БА ПЕШГИРИИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ДАР БАЙНИ ГУРӮҲҲОИ КАЛИДИИ АҲОЛӢ								
5	Ҷорӣ намудани табобати пешгирикунандаи то тамос дар байни намояндагони гурӯҳҳои калидии аҳолӣ ва шарикони шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, таҳия ва навсозии маводи иттилоотӣ барои ҷуфтҳои ихтилофи назар	670000	745000	790000	815000	860000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
6	Вусъат додани корҳои саҳрой ва омӯзиши мунтазами усулҳои	190000	200000	220000	200000	230000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағ

	нави корҳои саҳрой дар байни гурўҳҳои калидӣ бо мушовирон и баробар (омўзишҳо)						Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҳои буҷетӣ
Ҳамагӣ		4 0801140	4 52331 45	4 4390408	4 5708916	48 621366		
7. ТАЪМИНИ ДАСТРАСИИ ҲАМАҶОНИБА БА ТАБОБАТИ СИРОЯТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ БАРОИ КАЛОНСОЛОН ВА КЎДАКОН МУТОБИҚИ СТАНДАРТҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ БАРОИ ПАСТ КАРДАНИ САТҲИ ФАВТ ВОБАСТА БА БЕМОРИИ ПАЙДОШУДАИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТ ВА БЕҲТАР КАРДАНИ СИФАТИ ҲАЁТ								
7	Дастгирии ҳамроҳии иҷтимоӣ ва механизми равонакунии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ва марказҳои вируси норасоии масунияти одам барои ташхиси минбаъда ва иштирок дар системаи нигоҳубин	3 50000	3 80000	4 00000	4 20000	44 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

8	Истифодаи системаи идоракунии иттилооти электронии MIS барои мониторинги фаъолияти ташкилотҳое, ки хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам ва табобатро мерасонанд	150000	165000	170000	175000	180000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
9	Боздиди протокол оид ба табобати клиникӣ дар асоси тавсияҳои мунтазам такмилёфтаи Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ	200000	0	0	250000	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон
0	Таъмини мунтазами доруҳои зиддиретровирусӣ барои 100 фоиз шахсони бо вируси норасоии	10099776	1147072 8	12735320	14078012	15462200	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

2	масунияти одам зиндагикунанда ва барои табобати баъди алоқавии пешгирикунанда							
1	Пешниҳоди хизматҳои машварати баробар дар заминаи марказҳои вируси норасоии масунияти одам ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ оид ба табобати зиддиретровирусӣ дар тавсияи дастрасии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ба санҷиши сарбории вирусӣ	250000	260000	270000	280000	290000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
2	Татбиқи системаи ягонаи хизматрасонӣ дар	500000	550000	600000	650000	700000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи	Хазинаи глобалӣ, шарико

	заминаи марказҳои вируси норасоии масунияти одам, сил, табобати ҷойивазкунандаи опиоидӣ, клиникаи антенаталӣ ва кумаки аввалияи тиббию санитарӣ барои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда						иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	н ва маблағҳои буҷетӣ
3	Таҳия ва татбиқи системаи тайёр намудан ва бозомӯзии кормандони тиббии сатҳи кумаки аввалияи тиббию санитарӣ, хадамоти момодоягӣ, тибби оилавӣ оид ба масъалаҳои сирояти вируси	150000	165000	170000	175000	180000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	норасоии масунияти одам							
4	Таъсиси гурӯҳҳои бисёрсоҳавии мутахассисон дар сатҳи ҷумҳуриявӣ ва минтақавӣ бо мақсади расонидани кумаки машваратӣ, методологӣ, психологӣ, ҳуқуқӣ ба мутахассисон ва беморон дар сатҳи ноҳия	250000	260000	270000	280000	290000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаґҳои буҷетӣ ва шариконни рушд

5	Омӯзиши мутахассисони дар раванди хизматрасонӣ ҷалбшуда оид ба асосҳои машварати психологӣ барои калонсолон, наврасон ва кӯдакони гирифтори вируси норасоии масунияти одам	200000	220000	240000	240000	250000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
8. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ҚАБУЛ, ПАЙРАВӢ ВА НИГОҲДОРӢ ДАР НИЗОМИ РАСОНИДАНИ КУМАК								
6	Кумаки молиявӣ ба ташкилоти ҷамъиятӣ барои дастгирии пайравии зиддиретровирусӣ ва пайгирии гумшудагон барои назорат, ба шумули омӯзиши кормандон, ташкил ва дастгирии вохӯриҳои гурӯҳҳои худёрирасон дар	400000	410000	430000	450000	470000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	заминаи ташкилоти ҷамъиятӣ ва муассисаҳои пешгирию табобатӣ							
7	Харид ва таъмини шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда бо асбобҳо ва дигар молҳо барои риояи пайравии табобат (қутиҳо барои дору, таймерҳо, дастгоҳҳои огоҳкунанда ва ғайра) ва инчунин чопи маводи таълимию ахборотӣ оид ба табобати зиддиретровирусӣ	200000	220000	220000	230000	230000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
8	Таълими кормандони иҷтимоии ташкилоти ҷамъиятӣ ва	120000	0	120000	0	120000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағ

	марказҳои вируси норасоии масунияти одам оид ба назорати табобати зиддиретровирусӣ, ҳамроҳии иҷтимоӣ ва пешгирии бемории сил дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда						Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҳои буҷетӣ
9	Таҳия ва амалисозии замимаи интернети мобилӣ барои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда барои тарзи гирифтани табобати зиддиретровирусӣ, пайравӣ, ҳуқуқи шахсони бо вируси	1 2000 0	1 2000	1 3000	1 4000	15 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва дигар масъалаҳо							
0	Дастгирии фаъолияти гурӯҳи коршиносони миллӣ ва байналмилалӣ барои омӯзиши онлайн дар мавзӯи эпидемиология, пешгирӣ, нигоҳубин ва табобат, ташхиси вируси норасоии масунияти одам	150000	150000	150000	150000	150000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
9. ЧОРАБИНИҲО ОИД БА БЕҲТАР КАРДАНИ ХИЗМАТРАСОНИИ ЛАБОРАТОРӢ ОИД БА ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
1	Мустаҳкам намудани ташхисгоҳҳои марказҳои вируси норасоии масунияти одам барои пешниҳоди хизматрасониҳои	1970200	2015000	1820400	1370000	1616000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	озмоишӣ, аз ҷумла барои оғоз ва мониторинги табобати зиддиретровирусӣ, таъмини фарогирии зарурӣ бо санҷиши сарбории вирусӣ ва СД4 мутобиқи протоколи клиникӣ							
2	Дастгирии системаи кафолати сифат, аз ҷумла назорати беруна ва дохилӣ дар ҳамаи ташхисгоҳҳо, таъмир ва нигоҳубини таҷҳизоти озмоишгоҳҳои марказҳои вируси норасоии масунияти одам	295000	325000	345000	365000	395000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
3	Ҷорӣ кардани системаи гузаронидани	458000	397700	507400	417100	426800	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи	Хазинаи глобалӣ, шарико

	саривақтии санҷиш оид ба муқовимати и вируси норасоии масунияти одам ба маводи доруворӣ барои беморone, ки табобати зиддиретро вирусӣ мегиранд, омӯзиш ва бозомӯзии мутахассис он						иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикисто н	н ва маблағ ҳои буҷетӣ
4	Омӯзи ш ва бозомӯзии мутахассис он оид ба санҷиши занҷираи полимеразӣ барои ташхиси вируси норасоии масунияти одам ва санҷиши сарбории вирусӣ	1 5000 0	0	1 5000 0	0	0	Вазор ати тандуруст ӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикисто н	Ха зинаи глобал ӣ, шарико н ва маблағ ҳои буҷетӣ
5	Харидо рӣ ва ҷорӣ кардани GeneXpert Alert дар озмоишгоҳҳ ои GeneXpert-	5 0000 0	2 5000	2 5000	2 5000	25 000	Вазор ати тандуруст ӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии	Ха зинаи глобал ӣ, шарико н ва маблағ ҳои

	и ҷумҳурӣ (вируси норасоии масунияти одам)						Тоҷикистон	буҷетӣ
6	Беҳтар намудани шароити нигоҳдории тестҳо ва маводи сарфшаванда барои ташхиси озмоишгоҳи и вируси норасоии масунияти одам	50000	50000	50000	50000	50000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
7	Таҳияи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба тасдиқи тест-системаҳои вируси норасоии масунияти одам ва таъсиси панели миллӣ оид ба тасдиқи тест-системаҳои вируси норасоии масунияти одам (баҳодиҳии сифат), ки ба кишвар ворид мешаванд	150000	250000	0	0	300000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

10. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ПЕШГИРӢ ВА ТАБОБАТИ СИРОЯТҲОИ ҲАМРАДИФ								
8	Гузаронидани вохӯриҳои ҳамоҳангсозии миллӣ ва минтақавӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам ва бемории сил	60000	65000	60000	65000	60000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
9	Хариди тестҳои вируси норасоии масунияти одам барои ҳамаи (100 фоиз) беморони нав муайяншудаи сил	65000	70000	75000	75000	75000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
0	Баланд бардоштаи савияи дониши кормандони соҳаи тандурустӣ оид ба асосҳои машваратдиҳӣ ва ташхис, идоракунии сироятҳои ҳамрадиф дар байни	500000	310000	520000	300000	310000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

1	шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда							
1	Хариди маводи дорувории асосӣ, ба шумули котримаксазол барои пешгирӣ ва табобати сироятҳои ҳамрадиф дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда	1 110000	1 055000	1 240000	1 385000	14 20000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
2	Ворид намудани барномаи эмгузаронии ройгон ба муқобили гепатити В дар байни шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда	3 5500	3 5500	3 7500	3 7500	40 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
3	Ҷорӣ кардани скрининг ва эмгузаронӣ	9 0500	1 05500	1 20500	1 35500	15 0000	Вазорати тандурустӣ ва	Шарикони рушд ва

4	бар зидди папиллома вируси инсон дар байни занҳои синну соли аз 30 то 49-сола, ки бо вируси норасоии масунияти одам зиндагӣ мекунанд						ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	маблағҳои буҷетӣ
4	Ҷорӣ кардани муоинаи ройгони саратони гарданаки бачадон ва табобати ройгони бемориҳои пеш аз саратонӣ дар байни занони мубталои вируси норасоии масунияти одам мувофиқи тавсияҳои Созмони умумиҷаҳонии тандурустӣ	400000	450000	500000	500000	530000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
11. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ДАСТГИРИИ ИҶТИМОИИ ШАХСОНИ БО ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ЗИНДАГИКУНАНДА								
5	Таъмини ҳифзи ҳуқуқӣ ва	499800	5304000	5728800	5816000	6000000	Вазорати молияи	Маблағҳои буҷетӣ

	иҷтимоии шахсони гирифтори шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, ба шумули кӯдакони то 16-сола ва аъзои оила дар асоси таҳлили низои таъминоти иҷтимоӣ						Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
6	Таҳияи маълумотнома оид ба ҳуқуқи бемор ба ҳифзи саломатӣ, иҷтимоӣ ва иттилоот дар бораи хизматрасониҳои мавҷуда	0	214500	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
12. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ КУМАКИ СТАТСИОНАРӢ, АЗ ҶУМЛА ЁРИИ ПАЛЛИАТИВӢ								
7	Рушди системаи ёрии паллиативӣ барои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикун	150000	165000	170000	175000	180000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	анда, таълим, нигоҳубин, дастгирӣ ва таъминот бо мавод ва дорувории зарурӣ							
8	Таъмини табобат барои маҳв намудани дард барои шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, ки ёрии паллиативӣ мегиранд ва дар шароити беморхона бо ғизодиҳӣ дастгирӣ мешаванд	100000	110000	120000	125000	130000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
13. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ХАРИД ВА ПЕШГӮИИ МАВОДИ ЗАРУРӢ								
9	Дастгирии рушд ва фаъолияти системаи миллии пешгӯӣ ва PSM оид ба доруҳои зиддиретровирусӣ, маҷмӯии маводи ташхиси	1200000	880000	860000	850000	880000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	вируси норасоии масунияти одам (барои кӯдакон)							
14. АРЗЁБӢ ВА БАҲОДИҲИИ ГУЗАРОНИДАНИ ТАБОБАТИ ЗИДДИРЕТРОВИРУСӢ, ПЕШГИРӢ ВА ТАБОБАТИ СИРОЯТҲОИ ҲАМРАДИФ								
0	Мониторинги мунтазам ва арзёбии гузаронидани табобати зиддиретровирусӣ, идоракунии бемориони сироятҳои ҳамрадиф, инчунин омӯзиш дар ҷойи кории мутахассисони марказҳои вируси норасоии масунияти одам	250000	250000	250000	250000	250000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
Ҳамагӣ		26171976	26339928	28617920	29593112	305290000		
15. ПАСТ НАМУДАНИ ҲОЛАТҲОИ ИНТИҚОЛИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ АЗ МОДАР БА КӮДАК ВА МУҲАЁ НАМУДАНИ ШАРОИТ БАРОИ БАРҲАМДИҲИИ РОҲИ «АМУДИИ» ИНТИҚОЛИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
1	Хариди тестҳои фаврӣ ва ташхиси иммуноферментии	3500000	3776760	3861000	3940000	4000000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони

	вируси норасоии масунияти одам барои занони ҳомила ва маҷмӯи ташхисӣ барои ташхиси барвақтии навзодон						аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	рушд
2	Хариди маҳсулоти дахлдор барои ѓизодиҳии алтернативии навзодони аз модарони сироятёфтаи вируси норасоии масунияти одам таваллудшуда ва гузаронидани мониторинги мунтазами ҷудо кардани кумакҳои иҷтимоӣ ба кӯдакони гирифтори вируси норасоии масунияти одам	1250000	1350000	1450000	1550000	1650000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаѓҳои буҷетӣ ва шариконни рушд
	Хариди	3	3	3	4	45	Вазор	Ха

3	маводи яккаратаи гинекологӣ барои ҳамаи занҳое, ки бо вируси норасоии масунияти одам зиндагӣ мекунанд, ба шумули муроҷиаткунандагони хадамоти пешазтаваллудӣ	41250	51000	90000	38750	0150	ати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	зинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
4	Омӯзиши мутахассисони клиникаҳои антенаталӣ оид ба машварат ва ташхиси вируси норасоии масунияти одам дар байни занони ҳомила, инчунин табобати зиддиретровирусӣ барои пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз	296000	330000	345000	355000	340000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, Хазинаи кӯдаконаи Созмони Милали Муттаҳид, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	модар ба кӯдак ва ташхиси барвақтии вируси норасоии масунияти одам дар байни навзодон							
5	Таҳия ва нашри маводи таълимию маърифатӣ оид ба моҳияти ташхиси вируси норасоии масунияти одам барои занони ҳомила ва пешгирии барномаи сирояти аз модар ба кӯдак	0	76440	0	80000	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, Хазинаи кӯдаконаи Созмони Милали Муттаҳид, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
6	Таъмини фарогирии кӯдакони аз модарони вируси норасоии масунияти одам сироятёфта бо табобати зиддиретровирусӣ, аз ҷумла	140000	160000	180000	190000	200000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, Хазинаи кӯдаконаи Созмони Милали Муттаҳид, шарикон ва

	харидории доруҳои зиддиретровирусӣ ва инчунин омӯзиши духтурони кӯдакона оид ба табобати зиддиретровирусӣ							маблағҳои буҷетӣ
7	Таҳия ва ҷорӣ кардан дар системаи тайёр ва бозомӯзии кормандони тиббии сатҳи кумаки аввалияи тиббию санитарӣ, момодоягӣ, тибби оилавӣ курсҳои омӯзишӣ оид ба барҳам додани сирояти кӯдак аз модари вируси норасоии масунияти одам мубталошуда	100000	24000	24000	24000	24000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, Хазинаи кӯдаконаи Созмони Милали Муттаҳид, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

8	Таъмини назорат ва омӯзиши касбӣ барои мутахассисони сатҳи кумаки аввалияи тиббию санитарӣ, клиникаҳои антенаталӣ ва муассисаҳои кумаки момодоягӣ иштирок мекунанд	100000	110000	120000	130000	140000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, Хазинаи кӯдаконаи Созмони Милали Муттаҳид, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
9	Баланд бардоштани сатҳи огоҳии занони синну соли репродуктивӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам ва пешгирии интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак дар заминаи марказҳои солимии репродуктивӣ ва кумаки	150000	160000	170000	180000	190000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	аввалияи тиббию санитарӣ							
00	Мунтазам гузаронидани ҷаласаҳои ҳамоҳангсозӣ байни хадамотҳои антинаталӣ, репродуктивӣ, тибби оилавӣ, марказҳои вируси норасоии масунияти одам	50000	50000	50000	50000	50000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шариконни рушд
01	Ворид намудани тағйирот ба боби 24 Кодекси тандурустӣ ва қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 майи соли 2010, №232 «Дар бораи тасдиқи Тартиби таъин ва пардохти кўмакпулии давлатӣ ба кўдакони то синни 16-сола, ки мубталои	100000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният мебошанд» бо мақсади дастрасиии имтиёзҳо ба кӯдакони мубталои вируси норасоии масунияти одам то синни 18-сола							
Ҳамагӣ		6 0272 50	6 38776 0	6 5900 00	6 9377 50	70 44150		
16. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ БЕХАТАРИИ ХУН ВА НАЗОРАТИ СИРОЯТ								
0 2	Таъмини иҷрои стандартҳои байналмилалӣ оид ба истифодаи клиникии хун ва боздид ё таҷдиди стандартҳои миллӣ оид ба пешгирӣ ва истифодаи оқилонаи маҳсулоти хун дар асоси	1 0000 0	8 2040	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шариконии рушд

	таҷрибаи пешқадами ҷаҳонӣ							
03	Таблиғи хунсупории ихтиёрии ройгон тавассути воситаҳои ахбори омма ва маъракаҳои маълумотию маърифатӣ	180000	185000	195000	200000	200000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
04	Таҳияи нақша ва ташкили рӯзҳои донорӣ дар ҳамаи муассисаҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ бо мақсади ҷалби донорҳо	25000	20000	15000	20000	15000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
05	Гузаронидани курсҳои омӯзишӣ оид ба равандҳои стандартии интихоби донорон ва интихоби озмоиш ва нигоҳдории хун	0	507000	507000	546000	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
	Гузаро	1	1	1	1	15	Вазор	Ма

06	нидани арзёбии мунтазами бехатарии ҳамаи маҳсулоти хун (барои вируси норасоии масунияти одам , гепатити В, С ва оташак)	594500	836400	473400	520200	70200	ати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	блаѓҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
07	Такмили системаи ягонаи арзёбӣ ва бехатарии сироятии ҷузъҳои хун дар заминаи муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии илмии хун» ва татбиқи системаи муайянкунии изи ангушти шахсияти донорон	270000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаѓҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
08	Хариди таҷҳизоти компютерӣ барои навсозии системаи компютеркунонии хадамоти	720000	320000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикисто	Маблаѓҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	хун ва таҷҳизот (сентрефугаи рефрижираторӣ, роторҳо ва ѓайра)						н	
09	Таъсис ва дастгирии гурӯҳҳои корӣ оид ба истифодаи клиникӣ ва бехатарии сироятӣ дар таркибҳои хун ва иштирок дар курсҳои омӯзишии минтақавӣ оид ба бехатарии хун	30000	10000	5000	5000	5000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаѓҳои буҷетӣ ва шариконидание рушд
17. ТАЪМИНИ НАЗОРАТИ САМАРАНОКИ СИРОЯТӢ ВА РОҲ НАДОДАН БА ҲОЛАТҲОИ ИНТИҚОЛИ ДОХИЛИБЕМОРХОНАГИИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
10	Гузаронидани таҳқиқи фаврии ҳолати назорати сироятии сирояти дохилибеморхонагӣ ва боздиди заминаи меъёрӣ барои беҳтар	35000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаѓҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	кардани назорати сироят							
11	Баланд бардоштани неруйи кормандони тиббӣ оид ба пешгирии беморихои сироятӣ барои 160 нафар	350000	300000	300000	300000	300000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шариконни рушд
12	Гузаронидани омӯзишҳо барои кормандони тиб оид ба чораҳои эҳтиётии универсалӣ ва истифодаи маводи муҳофизати фардӣ, таъмини амалияи бехатар ва назорати сироят	570000	0	650000	0	700000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
13	Фароҳам овардани шароит барои безараркунии мутамарказии асбоби тиббӣ дар заминаи 5 муассисаи марказии	3000000	2000000	1000000	10000 0	1000000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	тиббӣ							
14	Мониторинги мунтазами амалияҳои бехатар ва риояи назорати сироят	316200	324000	356000	370000	400000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
18. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ИДОРАКУНИИ ПАРТОВҲОИ ТИББӢ								
15	Дастгирии татбиқи сиёсати идоракунии партовҳои тиббӣ ва рушди иқтидори захираҳои инсонӣ ва техникӣ барои безараргардонии партовҳои тиббӣ	183200	201340	248640	275000	358840	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
16	Боздиди стратегияи миллӣ оид ба партовҳои тиббӣ ва нақшаи рушд ва системаи мониторинг	50000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
Ҳамагӣ		6718900	5485780	4450040	3936200	4249040		
19. БАЛАНД БАРДОШТАНИ МАЪЛУМОТНОКӢ ВА ПЕШГИРӢ ОИД БА ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ДАР БАЙНИ ҶАВОНОН, НАВРАСОН, ЗАНОНИ ҶАВОН ВА ДУХТАРОН								

17	Идомаи соатҳои омӯзишӣ оид ба тарзи ҳаёти солим, аз ҷумла пешгирии вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ	250000	250000	250000	250000	250000	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ
18	Дастгирии марказҳои мавҷудаи машварати тиббии ҷавонон барои пешгирии вируси норасоии масунияти одам, машварат оид ба ташхиси вируси норасоии масунияти одам ва ғайра	400600	420000	450000	470000	490000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ
19	Васеъ намудани барномаҳо	125000	125000	125000	125000	125000	Вазорати маориф	Маблағҳои

	и таълимӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам, аз ҷумла ҳуқуқи инсон барои таълими баъдидипломии омӯзгорони мактабҳои миёна						ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон	буҷетӣ
20	Ворид намудани барномаҳои таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ ва олии кишвар оид ба вируси норасоии масунияти одам	250000	0	0	0	0	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
21	Гузаронидани маъракаҳои иттилоотӣ бо таблиғоти ташхиси вируси норасоии масунияти одам, ба шумули ҳафтаҳои санҷиш бо	550000	570000	590000	610000	630000	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	ҷалби ҷавонони муташаккил ва созмонёфта						Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	
22	Ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои омӯзишӣ байни ҷавонон оид ба вируси норасоии масунияти одам , коҳиш додани табъиз ва тамғагузорӣ	260000	270000	280000	290000	300000	Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
23	Мунтазам гузаронидани чорабиниҳои маълумоти	260000	275000	290000	305000	320000	Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони

	ю маърифатӣ дар байни духтарон ва занон дар сатҳи хонаводаҳо оид ба пешгирии вируси норасоии масунияти одам, бемориҳои сироятии ҷинсӣ, зарурати ташхиси вируси норасоии масунияти одам, хусусан дар байни занони синну соли репродуктивӣ ва занҳои фаъол дар сатҳи ҷомеа						Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	рушд
24	Ҷойгир намудани таблиғоти иҷтимоӣ дар шакли билбордҳо дар кӯчаҳои марказии шаҳрҳо ва ноҳияҳои ҷумҳурӣ дар бораи	200000	220000	240000	260000	280000	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	сирояти вируси норасоии масунияти одам							
25	Гузаронидани тадқиқотҳо дар байни хонандагони муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ вобаста ба арзёбии сатҳи дониш оид ба вируси норасоии масунияти одам ва таҳаммулпазирӣ барои кӯдакони гирифтори вируси норасоии масунияти одам	0	0	250000	0	0	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
26	Гузаронидани тадқиқот вобаста ба дониш, муносибат ва таҷриба оид ба масъалаҳои пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар	0	0	0	600000	0	Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии	Шарикони рушд

	байни шахсони 15-49-сола						Тоҷикистон	
Ҳамагӣ		2045600	1880000	2225000	2660000	2145000		
20. БАРТАРАФ НАМУДАНИ МОНЕАҲО ВА ТАҲКИМИ МУҲИТИ МУСОИД БАРОИ ҶАВОБИ САМАРАНОКИ МИЛЛӢ БА ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
27	Таъсиси гурӯҳи корӣ барои таҳияи пешниҳодҳои дахлдор оид ба ворид намудани тағйирот ба санадҳои қонунгузорӣ	120000	0	0	0	0	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии муборизабар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
28	Ҷамъ намудани маълумот оид ба истифодаи моддаи 125 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон	50000	50000	50000	50000	50000	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии муборизабар	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	ва дигар моддаҳои кодекси мазкур вобаста ба вируси норасоии масунияти одам (шумораи парвандаҳое, ки ба суд ворид шудаанд, шумораи ҷазоҳои баровардашуда ва ғайра)						зидди беморие пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	
29	Такмили қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои ҷинояткорӣ вобаста ба вируси норасоии масунияти одам, нигоҳ доштани маводи нашъаовар барои истифодаи шахсӣ, истифодаи чораҳои алтернативии ҷазо, табобати маҷбурии	150000	150000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, Вазорати адлия, Вазорати корҳои дохилӣ, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	нашъамандон ва шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда, инчунин дар соҳаҳои тандурустӣ, маориф, бакортаъминкунӣ ва ѓайра мутобиқи стандартҳои байналмилалӣ						Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуѓли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемориии пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	
30	Баррасӣ ва ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қарорҳои	100000	100000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи	Шарикони рушд ва маблаѓҳои

	Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 25 сентябри соли 2018, №475 «Дар бораи Номгўи бемориҳое, ки шахсони ба онҳо мубталогашта ҳуқуқи дар муассисаҳои таълимии тиббӣ таҳсил карданро надоранд», аз 1 октябри 2004, №406, «Дар бораи тасдиқи Номгўи бемориҳое, ки ҳангоми ба онҳо мубтало будан шахс наметавонад кўдакро ба фарзандхонӣ қабул кунад, таҳти васоят (парасторӣ) гирад» аз 23 августи соли 2016,						иҷтимоии аҳолӣ, Вазорати адлия, Вазорати корҳои дохилӣ, Вазорати маориф ва илм, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемории пайдо шудаи норасоии масуният, сил ва	буҷетӣ

	№374 «Дар бораи Қоидаҳои гузаронидани муоинаи тиббии ҳатмии шахсони никоҳшаванда») бо мақсади риояи ҳуқуқи шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда						варақа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	
31	Мусоидат ба таҳия ва қабули қарори пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба истифодаи моддаи 125 Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	150000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
32	Бунёд ва дастгирии махзани маълумоти ҳуқуқшинос	200000	70000	70 000	70 000	70 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи	Шарикони рушд ва маблағҳои

	он барои расонидани кумаки ҳуқуқӣ ба шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва мусоидати параадвокатҳо аз ҳисоби намояндагони ҷомеа ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ барои ҳимояи ҳуқуқии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда						иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	буҷетӣ
33	Гузаронидани тренингҳо барои адвокатҳо ва пара адвокатҳо, аз ҷумлаи намояндагони ҷомеаҳо ва ташкилоти ҷамъиятӣ оид ба дастгирии	200000	100000	200000	100 000	200000	Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ

	ҳуқуқии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда							
34	Гузаронидани як қатор омӯзишҳо дар сатҳи миллӣ ва минтақавӣ барои судяҳо оид ба ҳуқуқи инсон ва вируси норасоии масунияти одам	100000	0	100000	0	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
35	Таҳия ва ворид намудани модулҳои таълимӣ оид ба сирояти вируси норасоии масунияти одам, ба шумули ҷанбаҳои ҳуқуқи инсон ва шомил кардани онҳо ба	120000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати адлияи Ҷумҳу	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	барномаи таълимии факултетҳои ҳуқуқшиносии муассисаҳои таҳсилоти олии ҷумҳурӣ						рии Тоҷикистон	
36	Гузаронидани силсилаи омӯзишҳо барои кормандони муассисаҳои низоми ҳифзи ҳуқуқ, мақомоти судӣ-иҷроиявӣ ва ислоҳӣ, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон оид ба мавзӯи сирояти вируси норасоии масунияти одам, аз ҷумла масъалаҳои ҳуқуқи инсон, роҳ надодан ба табъиз, хусусан занону духтарони бо вируси	150000	0	150000	0	150000	Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	норасоии масунияти одам							
37	Баланд бурдани саводнокии ҳуқуқии шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда ва гурӯҳҳои калидӣ барои ҳифзи ҳуқуқҳо ва манфиатҳои яшон	50000	0	50 000	0	50 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
38	Дастгирии чорабиниҳое, ки ба пешгирии зӯроварӣ нисбати занон ва гурӯҳҳои калидии аҳолӣ равона шудаанд ва расонидани кумак ба ҷабрдидагони зӯроварӣ бо пешниҳоди иттилоот дар бораи хизматрасониҳои	100000	0	10 0000	0	10 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	мавҷуда						Тоҷикистон	
21. ЧОРАБИНИҲО ОИД БА ПАСТ КАРДАНИ САТҲИ ТАБЪИЗ ВА ТАМҒАГУЗОРӢ НИСБАТ БА ШАХСОНИ БО ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ЗИНДАГИКУНАНДА ВА ГУРӮҲҲОИ КАЛИДИИ АҲОЛӢ ДАР БАЙНИ КОРМАНДОНИ СОҲАИ ТИБ								
39	Идомаи таълими донишҷӯён дар муассисаҳои таҳсилоти олӣ ва миёнаи тиббӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам, ба шумули одоби тиббӣ ва ҳуқуқи инсон	120000	130000	140000	150000	160000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаґҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
40	Давом додани таълими шунавандагони муассисаҳои давлатии «Донишкадаи таҳсилоти баъдидипломии кормандони соҳаи тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Маркази ҷумҳуриявии	400000	400000	400000	400000	400000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблаґҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	таълимию клиникии тибби оилавӣ» оид ба вируси норасоии масунияти одам, ба шумули этикаи тиббӣ ва ҳуқуқи инсон							
22. ЧОРАБИНИҲО ДАР КОРХОНАҲО ВА ТАШКИЛОТҲОИ БУЗУРГИ САНОАТИЮ ИСТЕҲСОЛӢ, ТИҶОРАТӢ ВА ДИГАР КОРХОНАЮ МУАССИСАҲО ОИД БА МАСЪАЛАҲОИ ПЕШГИРИИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ДАР ҶОИ КОРӢ ВА ТАБЪИЗУ ТАМЃАГУЗОРӢ ҲАНГОМИ СИРОЯТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
41	Гузаронидани корҳои тарғиботӣ дар байни роҳбарони корхонаҳои давлатӣ, бузурги хусусии саноатию истеҳсолӣ, тиҷоратӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳо оид ба татбиқи сиёсат нисбати вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошуда	50000	50000	50 000	50 000	50 000	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шариконни рушд

	и норасоии масуният дар соҳаи меҳнат							
42	Таҳия, мутобиқкунӣ ва паҳнкунии маводи иттилоотию маърифатӣ дар бораи сиёсати вируси норасоии масунияти одам дар ҷои кор	15000	20000	25000	30000	35000	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
23. ЧОРАБИНИҲО ДАР БАЙНИ ХОДИМОНИ ДИНӢ ОИД БА ТАШАККУЛИ МУНОСИБАТИ ТАҲАММУЛПАЗИРОНА ДАР ҶОМЕА БА ШАХСОНИ БО ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ЗИНДАГИКУНАНДА								
43	Гузаронидани чорабиниҳои иттилоотӣ ва таълимӣ оид ба сирояти вируси норасоии масунияти одам ва ташаккули муносибати таҳаммулпазирона нисбати шахсони бо вируси норасоии масунияти одам зиндагикунанда дар байни	100000	100000	100000	100000	100000	Кумитаи дин, танзими анъана ва ҷашну маросими назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимои	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	имомхатибон ва дигар ходимони динӣ						и аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
44	Таҳия ва нашри маводи иттилоотӣ ва таълимӣ оид ба пешгирии вируси норасоии масунияти одам аз назари ислом ва мунтазам маълумотдиҳии намозгузорони намози ҷумъа оид ба масъалаи вируси норасоии масунияти одам аз нигоҳи ислом	100000	0	100000	0	100000	Кумитаи дин, танзими анъана ва ҷашну маросими назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
24. ТАҲИЯИ НАҚШАИ ЧОРАБИНИҲО ОИД БА ТАРЗИ ДУРУСТИ ИНЪИКОСИ НАМУДАНИ МАВЗӮИ СИРОЯТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
45	Таҳия ва нашри стратегияи иттилоотӣ ва коммуникатсионӣ, инчунин роҳнамои амалӣ оид ба тарзи дурусти инъикос	150000	0	150000	0	150000	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	намудани мавзӯи сирояти вируси норасоии масунияти одам барои намояндагони воситаҳои ахбори омма						Иттифоқи журналистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
46	Пешниҳоди маълумоти ройгон оид ба вируси норасоии масунияти одам, кам кардани табъиз ва тамғагузорӣ нисбати вируси норасоии масунияти одам тавассути воситаҳои ахбори омма (таҳияи видеоҳои иҷтимоӣ, филмҳо, барномаҳо, ҷудо кардани вақти эфирӣ ва ғайра)	1 400 00	1 40000	15 0000	15 0000	15 0000	Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
4	Гузаронидани як қатор	1 500	1 60000	17 0000	18 0000	19 0000	Вазорати	Маблағ

7	тренингҳо дар сатҳи миллӣ ва минтақавӣ барои рӯзноманигорон оид ба инъикоси дурусти мавзӯи сирояти вируси норасоии масунияти одам дар воситаҳои ахбори омма	00					тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
48	Гузаронидани тадқиқот оид ба сатҳи табъиз (индекси табъиз) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон	0	0	30 0000	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
25. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ МАЪЛУМОТИ СТРАТЕГӢ, БА ШУМУЛИ НИЗОМИ ИТТИЛООТИИ ИДОРАКУНИИ ТАНДУРУСТӢ ВА БАЛАНД БАРДОШТАНИ ТАКМИЛИ ИХТИСОСИ КОРМАНДОНИ ХАДАМОТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ/БЕМОРИИ ПАЙДОШУДАИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТ								
49	Дастгирии беҳсозӣ ва амалисозии низоми иттилоотии назорати электронии	5 450 00	5 50000	55 5000	56 0000	56 5000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтим	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

	ҳодисаҳои вируси норасоии масунияти одам ва дастгирии техникии низоми иттилоотии идоракунии тандурустӣ						оии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
50	Ҷамъоварӣ, таҳлил ва паҳн намудани маълумоти илмӣ-асоснокшуда ҳолати эпидемиологӣ ва чорабиниҳои ҷавобӣ, ба шумули гузоришҳои миллӣ дар низоми глобалии ҳисоботдиҳӣ ва мониторинг оид ба бемории пайдошудаи норасоии масуният (GAM)	1 200 00	1 20000	12 0000	12 0000	12 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи муштараки Созмони Милали Муттаҳид оид ба вируси норасоии масунияти одам, шарикон
51	Ворид намудани дидбонии ҷории вируси норасоии масунияти одам дар сатҳи миллӣ	4 200 00	4 60400	48 0200	47 0300	43 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии	Барномаи муштараки Созмони Милали Муттаҳ

	аз болои ҳолатҳои нави вируси норасоии масунияти одам (аз ҷумла кумаки техникӣ, таҳлили санҷишҳо, мавод ва ғайра)						аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ид оид ба вируси норасоии масунияти одам, шарикон
52	Дастгирии фаъолияти веб-платформаи иттилоотии муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам»	3 000 0	3 0000	30 000	30 000	30 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
53	Ташкил ва гузаронидани конфронсҳои илмию амалӣ дар сатҳи ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам/бемории	1 500 000	2 00000	22 0000	23 0000	24 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	пайдошудаи норасоии масуният							
26. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ ТАКМИЛИ ИХТИСОСИ КОРМАНДОНИ МАРКАЗҲОИ ПЕШГИРӢ ВА МУБОРИЗА БАР ЗИДДИ БЕМОРИИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
54	Таҳияи нақшаи таҳкими захираҳои инсонӣ оид ба вируси норасоии масунияти одам дар Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ташкилоти ҷамъиятӣ ва бахши хусусӣ	0	2 00000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ
55	Такмилдиҳии малакаҳои идоракунӣ ва баланд бардоштани малакаи тахассусии кормандони хадамоти вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошудаи норасоии масуният, аз ҷумла	4 700 00	4 80000	49 0000	50 0000	51 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи муштараки Созмони Милали Муттаҳид оид ба вируси норасоии масунияти одам, шарикон, маблағ

	мутахассисони муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам» дар ҳамаи сатҳҳо тавассути чорабиниҳои таълимӣ							ҳои буҷетӣ
27. ЧОРАБИНИҲО ОИД БА ХАРИД ВА ИДОРАКУНИИ НИЗОМИ ТАЪМИНОТ								
56	Таҳия ё таҷдиди қонунгузорӣ ва санадҳои меъёрӣ оид ба татбиқи хариди давлатии маводи доруворӣ, таҷҳизот, ба шумули харид бо истифодаи таҷрибаи байналмилалӣ, таъминоти таҷҳизотӣ ва барномавӣ барои низоми идоракунии захираҳо, инчунин таълими кормандон	500000	400000	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Барномаи муштараки Созмони Милали Муттаҳид оид ба вируси норасоии масунияти одам, шарикон, маблағҳои буҷетӣ

57	Дастгирии мақомоти давлатӣ дар гузаронидани таҳлили норасоии системаи идоракунии электронии захираҳо (идоракунии харид ва таъминот) ва ташкили механизмҳои ҳамоҳангсозии инвентаризатсионӣ	100000	100000	100000	100000	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
58	Дастгирии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи чаҳорчӯбаи сиёсӣ барои воқеан асоснокии интихоби доруҳои вируси норасоии масунияти одам ва дигар технологияҳои таъиноти тиббию санитарӣ	120000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
5	Таҳкими системаи	0	140000	0	0	0	Вазорати	Хазинаи

9	боэътимоди идоракунии иттилоотӣ ва маблағгузорӣ ба технологияҳои инноватсионии иттилоотӣ ва иқтидори идоракунии пешгӯии миллӣ						тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
60	Рушди хизматрасониҳои вируси норасоии масунияти одам аз рӯи стандартҳои миллӣ оид ба идоракунии захираҳои молӣ ва омӯзонидани ҳамаи кормандони масъул оид ба захираҳо	150000	175000	180000	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
28. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ МАБЛАҒГУЗОРИИ БАРНОМАИ МУҚОВИМАТИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
61	Тадбирҳо оид ба муносибгардонии буҷети тандурустӣ ва маблағгузории хизматрасониҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам,	300000	150000	300000	150000	150000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	омўзиши роҳҳои самараноки маблағгузорӣ барои хизматрасонии асосии вируси норасоии масунияти одам дар соҳаи тандурустӣ							
62	Арзёбии мунтазами миллии хароҷот алоқаманд бо вируси норасоии масунияти одам (NASA) ва муҳокима дар сатҳи баланди ҳукуматӣ	5 500 00	0	60 0000	0	65 0000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикони рушд
63	Таҳия ва тасдиқи дастурҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳисоб кардани хароҷоти маблағгузори и давлатии	1 500 00	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати молияи Ҷумҳурии	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	барномаҳои пешгирикунандаи вируси норасоии масунияти одам						Тоҷикистон	
64	Дастгирии фаъолият оид ба татбиқи нақшаи гузариши молияи давлатӣ	2500000	2500000	2200000	2200000	2200000	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемориии пайдошудаи норасоии масуният, сил ва варақадар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблаѓҳои буҷетӣ

29. ЧОРАБИНИҲО ОИД БА БЕҲТАР НАМУДАНИ ҲАМКОРИҲОИ БАЙНИСОҲАВӢ ВА ҲАМОҲАНГСОЗИИ БАРНОМАҲОИ ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ								
65	Мусоидат дар татбиқи чорабиниҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам дар амалияи вазоратҳои маориф ва илм, корҳои дохилӣ, адлия, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	1 500 00	1 50000	15 0000	15 0000	15 0000	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ, Вазорати корҳои дохилӣ, Вазорати	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд

							адлия, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, Кумитаи кор бо занон ва оила, Кумитаи кор бо ҷавонон ва варзиш	
66	Расонидани кумаки техникӣ, методӣ ва мусоидат дар таълими кормандони бахши давлатӣ берун аз соҳаи тандурустӣ дар рушди минбаъдаи пешгирии вируси норасоии масунияти одам	100000	100000	100000	100000	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Маблағҳои буҷетӣ ва шарикони рушд
67	Тақвияти неруи Кумитаи	1500000	1500000	1500000	1500000	1500000	Вазорати тандур	Хазинаи глобал

	миллии ҳамоҳангсози и мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муассисаи давлатии «Маркази ҷумҳуриявии пешгирӣ ва мубориза бар зидди бемории вируси норасоии масунияти одам» ҳамчун як маркази методологии банақшагирӣ, ҳамоҳангсозӣ ва идоракунии чорабиниҳои бисёрсоҳавӣ						устӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
68	Мусоидат ба корфармоён и хусусӣ дар татбиқи	2 500 0	3 0000	35 000	40 000	45 000	Вазорати тандурустӣ ва	Шарикони рушд ва маблағ

	сиёсати ҷоиকор оид ба вируси норасоии масунияти одам						ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҳои буҷетӣ
69	Дастгирии таҳия ва татбиқи барномаҳои вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошудаи норасоии масуният дар сатҳи шаҳрӣ, вилоятӣ ва ноҳиявӣ	3 000 000	0	0	0	0	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, Вазора	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

							ти тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
70	Мунтазам ташкил ва гузаронидани шӯроҳои ҳамоҳангсозӣ дар сатҳи вилоят ва ноҳия оид ба татбиқи барномаи миллӣ	100000	100000	100000	100000	100000	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемории пайдошудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокими	Шарикони рушд ва маблаѓҳои буҷетӣ

							ятидавлатӣ, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
30. ЧОРАБИНИҲО НИСБАТИ МУСТАҲАКАМ НАМУДАНИ СИСТЕМАИ МАҲАЛЛИИ ҶОМЕАВӢ								
71	Рушди иқтидори ташкилии ташкилотҳои ҷамъиятӣ ва дастгирии шабакаҳои ҷомеавӣ, робитаҳо, шарикӣ ва ҳамоҳангсозӣ	150000	200000	250000	200000	200000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
72	Дастгирии иштироки ташкилоти ҷамъиятӣ дар форумҳои маҳаллӣ, миллӣ ва байналмилалӣ оид ба масъалаҳои тағйироти сиёсату таблиғот ва	288000	230000	240000	250000	250000	Кумитаи миллии ҳамоҳангсозии мубориза бар зидди бемории пайдо	Шарикони рушд ва маблағҳои буҷетӣ

	дастгирии чорабиниҳои ҷамоавӣ ва расонидани хизматҳои иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, кумаки техникӣ барои мустаҳкам намудани иқтидори ташкилоти ҷамъиятӣ						шудаи норасоии масуният, сил ва вараҷа дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	
73	Таҳия ва татбиқи барномаи электронии компютерӣ аз рӯи низоми идоракунии молиявӣ барои 20 ташкилоти ҷамъиятӣ	150000	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
74	Дастгирии ҷаласаҳои семоҳа ва банақшагирӣ барои ташкилоти ҷамъиятӣ ва	96000	96000	96 000	96 000	96 000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтим	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағ

	нуқтаҳои пешниҳоди хизматҳои давлатӣ						оии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ҳои буҷетӣ
31. ЧОРАБИНИҲО ОИД БА ГУЗАРОНИДАНИ МОНИТОРИНГ ВА БАҲОДИҲИИ БАРНОМАИ МИЛЛИИ МУҚОВИМАТ БА ВИРУСИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТИ ОДАМ ВА БЕМОРИИ ПАЙДОШУДАИ НОРАСОИИ МАСУНИЯТ БАРОИ СОЛҲОИ 2021-2025								
75	Таҳияи нақшаи мониторинг ва баҳодиҳии Барномаи миллии муқовимат ба вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошудаи норасоии масуният барои солҳои 2021-2025	2 100 00	0	0	0	0	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикон оид ба рушд ва маблағҳои буҷетӣ
76	Баланд бурдани иқтидор барои рушди низоми мониторинг ва арзёбии Барномаи миллии вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошудаи норасоии масуният	1 000 00	100000	100000	100000	100000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Шарикон оид ба рушд ва маблағҳои буҷетӣ

77	Мунтазам гузаронидани мониторинги барномаҳо оид ба вируси норасоии масунияти одам, баҳодиҳии сифат ва самаранокии хизматрасониҳо ва назорати кураторӣ	150000	150000	150000	150000	150000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон ва маблағҳои буҷетӣ
78	Гузаронидани арзёбии миёнамуҳлат ва ниҳоии амалисозии Барномаи миллӣ миллии муқовимат ба вируси норасоии масунияти одам/бемории пайдошудаи норасоии масуният	0	0	400000	0	500000	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Хазинаи глобалӣ, шарикон оид ба рушд ва маблағҳои буҷетӣ
Ҳамагӣ		13489000	9631400	10701200	8326300	9751000		
Буҷети умумии Барнома		95253866	94958013	96974568	97162278	102339556		

Замимаи 1
ба Барномаи миллӣ оид ба муқовимат

ба эпидемияи вируси норасоии масунияти
одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

Буҷети умумии

Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (бо сомонӣ)

Самтҳои асосии стратегӣ	Соли 2021	Соли 2022	Соли 2023	Соли 2024	Соли 2025	Ҳамагӣ	Фоиз
Пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни гурӯҳҳои калидӣ ва осебпазир	40801140	45233145	43904408	45708916	48621366	224754975	46,2
Таъмини дастрасии ҳамаҷониба ба табобати вируси норасоии масунияти одам	26171976	26339928	28617920	29593112	30529000	141251936	29,0
Паст намудани ҳолатҳои интиқоли вируси норасоии масунияти одам аз модар ба кӯдак	6027250	6387760	6590000	6937750	7044150	32986910	6,8
Таъмин намудани бехатарии хун ва беҳтар намудани назорати	6718900	5485780	4450040	3936200	4249040	24839960	5,1

сироят							
Баланд бардоштани маълумотнокӣ ва пешгирии вируси норасоии масунияти одам дар байни ҷавонон, наврасон, занони ҷавон ва духтарон	2045600	1880000	2225000	2660000	2145000	10955600	2,3
Бартараф намудани монеаҳои мавҷуда ва таҳкими муҳити мусоид	13489000	9631400	10701200	8326300	9751000	51898900	10,7
Ҳамагӣ	95253866	94958013	96974568	97162278	102339556	486688281	

Замимаи 2
ба Барномаи миллӣ оид ба муқовимат
ба эпидемияи вируси норасоии масунияти
одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

Сарчашмаҳо
ва норасоии маблағгузории Барномаи миллӣ оид ба муқовимат ба эпидемияи вируси норасоии масунияти одам ва бемории пайдошудаи норасоии масуният дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025 (бо сомонӣ)

	Соли 2021	Соли 2022	Соли 2023	Соли 2024	Соли 2025	Ҳамагӣ	оиз

Мабл аѓҳои зарурӣ	95 253866	94 958013	96 974568	97 162278	102 339556	486 688281	00
Мабл аѓҳои мавҷудбу да, аз ҷумла аз ҳисоби	83 801722	83 493433	85 207351	37 643444	395 25616	329 671565	
буҷет и давлатӣ	30 158897	31 666842	33 250184	34 912693	366 58328	166 646944	0,5
Сохто рҳои хусусӣ	23 58925	24 76871	26 00715	27 30751	286 7288	130 34550	,0
Хазин аи глобалӣ	44 493900	45 469720	49 356452	0	0	139 320072	2,3
Агент иҳои Созмони Милали Муттаҳид	29 10000	0	0	0	0	291 0000	,9
Дигар ташкилот ҳои ёрирасон	38 80000	38 80000	0	0	0	776 0000	,4
Нора соии маблаѓгуз орӣ	11 452144	11 464580	11 767217	59 518834	628 13940	157 016716	
Нора сой (бо фоиз)	12, 0%	12, 1%	12, 1%	61, 3%	61, 4%	32, 3%	